

ӘЛ-ФАРАБИДЫҢ ДҮНИЕТАНЫМЫ МЕН ӘЛЕМДІК ҒЫЛЫМ

1150 ЖЫЛ

Әл-Фарабидің мерейтойы

(870-950)

Библиографиялық көрсеткіші

Тараз 2020

1150 жыл

Әл-Фарабидің мерейтойы

*«Әл-Фарабидың дүниетанымы мен әлемдік ғылым»
Библиографиялық көрсеткіш / Құрастырушы:
Б.К. Жекебаева .- Тараз: М.Х.Дулати атындағы ТарМУ-
Кітапханалық - ақпараттық орталық, Ақпараттық-
кітапханалық қызмет көрсету бөлімі,
2020.- 41б.*

*«Әл-Фарабидың дүниетанымы мен әлемдік ғылым»
Библиографический указатель / Составитель: Б.К. Жекебаева-
Тараз: Библиотечно-информационный центр ТарГУ
имени М. Х. Дулати, 2020.- 41с.*

**Әбу Насыр әл-Фараби- антикалық философия
мен ислам дүниетанымын ұштастырған ойшыл.**

Ә.Марғұлан

**Әл-Фараби трактаттарының метафизикаға арналған
және соған қатысты мәселелерге жасалған шолу -
Қазақстандағы фарабитанудың дамуының келешегін
көрсетеді.**

А.Көбесов

Мазмұны

1. ӘБУ НАСЫР ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ӨМІРБАЯНЫ.....	4-8
2. БИОГРАФИЯ АЛЬ-ФАРАБИ.....	8-10
3. ӘЛ-ФАРАБИ ӘЛЕМДІК ЖЕЛІДЕ.....	11
4. ӘЛ-ФАРАБИ ЕҢБЕКТЕРІ (қазақ тілінде).....	12-13
5. ӘЛ-ФАРАБИ ЕҢБЕКТЕРІ (орыс тілінде).....	13
6. ӘЛ-ФАРАБИ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР (қазақ тілінде).....	14-16
7. ӘЛ-ФАРАБИ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР (орыс тілінде).....	17-18
8. ФАРАБИТАНУ (қазақ тілінде).....	18-19
9. ФАРАБИТАНУ (орыс тілінде).....	19
10.ЭЛЕКТРОНДЫ РЕСУРСТАР.....	19-35
11.МАҚАЛАЛАР.....	35-36

ӘБУ НАСЫР ӘЛ-ФАРАБИ

ӨМІРБАЯН

1150 ЖЫЛ

Әл-Фарабидің мерейтойы

Қазақ топырағының көкірегі ояу, көзі ашық, ойшыл азаматтары бүкіл араб-парсы мәдениетін меңгеріп, өз шығармаларын көпке ортақ тілде жаза біліп, кейінгі ұрпақтарына мұра етіп қалдыра білді. Олардың ішінде аты әлемге жайылғандары да аз емес. Солардың бірі – бәрімізге танымал ұлы жерлесіміз, Батыс пен Шығысты терең білімімен бас идірген Әбу Насыр әл-Фараби.

Ол Отырар қаласында 870 ж. дүниеге келген. Ежелгі Ұлы Жібек жолында, Арыс өзенінің Сырдарияға құятын жерінде бой көтерген Отырар қаласын арабтар Фараб, Барба-Фараб деп атаған. Осында әл-Фараби жастық шағын өткізген. Нақты айтқанда, әл-Фараби Фарабтың өзінде емес, соның маңындағы Весиж қалашығында туған. Весиж — Сырдарияның сол жағалауында орналасқан қала. Археологтар Весиж қалашығы Отырардан солтүстік-батысқа қарай шамамен 20 шақырымдағы Ақжар сайында орналасқан Оксус қалашығына сәйкес келетінін анықтады. Қалашық ішкі қамалдан, қабырғамен қоршалған шахристанна және рабаттан тұрады. Қалашықтың VIII–XV ғасырларда өмір сүргені анықталды. Уақыт өте келе Весиж ұмытылып, асқан ақыл ой иесінің Отаны Фараб қаласы саналып кетті. Фарабидің толық аты-жөні — Әбу Насыр Мұхаммед ибн Мұхаммед ибн Тархан ибн Ұзлағ әл-Фараби ат Түрки. Ат Түрки — шыққан тегі түркі дегенді, әл-Фараби — Фараб қаласынан шыққан дегенді білдіреді. Өзінің азан шақырып қойған аты — Мұхаммед, әкесінің де аты — Мұхаммед, атасының аты — Тархан, бабасы — Ұзлағ. Кейде оны жай ғана «Тархани» деп те атаған. Әл-Фараби түркі тайпасының дәулетті отбасында дүниеге келген, әкесі әскербасы болған. Бір нұсқада руы қаңлы-қыпшақ делінген. Әкесінің әскербасы болғанын «тархан» деген атаудан да байқауға болады. Біздің жерімізде мекендеген ежелгі түркі тайпалары «тархан» деп әскери лауазымды кісілерді айтатын болған. Яғни Фараби әскери ортадан шықты деп жорамалдауға әбден болады. Оған қоса тарихи еңбектерде «әл-Фараби мықты, күшті және ержүрек болған. Ол жебені жақсы тартқан, атқан оғы нысанаға дәл тиетін», — деп жазылған. Осыған қарағанда әкесі әскербасы болғандықтан, жас Мұхаммедтің те жауынгерлік, соғыс өнерінен хабары болған сияқты. Екіншіден, ежелден Сыр, Отырар бойынша жайлаған, тарихқа ертен мәлім қаңлы тайпадан тархан (кейден дархандеп те атайды) атты ру болған, қазір де бар. Сондықтан Фараби қаңлы-қыпшақ руынан шықты деп айтуға толық негіз бар. Тағы бір деректерде «Фарабидің әкесі Весиж қаласының әміршісі болған» деп те айтылады. Сол тұста өмір сүрген зерттеушілердің қалдырған еңбектеріне қарағанда, Отырар қаласы IX ғасырда тарихи қатынастар мен сауда жолдарының торабындағы аса ірі мәдениет орталығы болған. Отырардағы кітапхана, ел аузындағы аңызға қарағанда, кітабының саны жағынан атақты Александрия кітапханасынан соң екінші орында болған. Әл-Фарабидің ғылымға деген осы Отырар кітапханасында пайда болған сияқты. Осы аймақты мекендеген

тайпалардың сонау арғы заманнан қалыптасқан өнері, ғылымы, түркі тілдес жазуы болған.

Бала Мұхаммед қала медреселерінің бірінде сауатын ашып, хат танып, Отырар кітапханасының мол қорынан сусындап өскен. Тілүйренуге жастай көңіл қойған тәрізді. Өйткені араб тарихшысы ибн Халиккан «эл-Фараби 70-ке жуық тіл білген» деп жазып қалдырған. Ғалымдардың бір тобы: «Бұл шындыққа жанаспайды» десе, біраз ғалымдар ибн Халликанның жазғандарын мақұлдап, қайталап та жүр. Яғни бала Мұхаммед өз кезіндегі ұлы ғұламалардың еңбектерін оқу үшін жастайынан тіл үйренуге ден қойғандай.

Ұлы ойшылдың өмірбаянына қатысты кейбір деректер.

Зерттеуші-ғалымдар эл-Фарабидің балалық, жастық шақтары туралы мардымды әңгіме айтпайды. Себебі ұлы ғалымның өмірінің бұл кезеңі туралы мағлұматтар жоқтың қасы. Сондықтан да зерттеушілер ұлы ойшылдың өмірбаянын оның елуден асқан шағында Бағдад шаһарына қоныс аударуынан ғана бастайды. Оның ғылым жолындағы ізденістері мен ұзақ сапарлары нақ осы кезден басталса керек. Эл-Фараби жастайынан түрлі ғылымды оқып үйренді. Оның ақыл-ойының үшқырлығы мен білімінің молдығына тәнті болған талай жан еріксіз таңдай қаққан. Ол араб, парсы, түрік тілдерін жетік меңгерді. Ол кезде мұсылман дүниесінің рухани орталығы Месопотамия болғандықтан, жас Әбу Насырды (Нәсірді) ата-анасы Таяу және Орта шығыс елдеріне сапарға дайындайды. Бірақ ол Бағдадқа бармас бұрын жолай Шаш пен Самарқан, Бұхара шаһарларына соғып, білімін молықтырған секілді. Әйтсе де Әбудің мұнда қанша болғаны жайлы араб шежілері ештеңе айтпайды. Кейін ол жолай Иран еліндегі Мешһед, Нишапур, Рей, Исфahan қалаларына келеді. Иран халқының мәдениетімен танысады. Содан соң әрі қарай Бағдадқа аттанады. Әбу Насырдың Бағдадқа баруының өзіндік себептері бартын. Сол уақытта Бағдад шаһары ғылым мен өнерге ден қойған адамдарға қақпасын кең ашып, оларға ғылыммен айналысу үшін бар жағдайды жасаған. Бағдадта «Байт эл-Хакма» атты ғалымдар үйі және әлемдегі ең бай кітапхана болған. Екіншіден, сол кездері Бағдад халифатын басқарған Аббас әулетінің сенімді уәзірлері негізінен түркістандық Фараб қаласынан болыпты. Бағдад шаһарында эл-Фараби логиканы Әбу Бишр Матта ибн Юнустан үйреніп, кейін өзі ұстазынан да асып түседі. Лингвистикалық ғылымдарды жетік меңгеруді қалап, грамматика саласының маманы Әбу Бәкір ибн әс Сирадждан грамматикадан дәріс алады. Әли Юхан ибн Хайланнан тәуіптік өнер (медицина) мен логика саласынан дәріс алған. Сонымен, ұлы ойшыл біраз жылдар Бағдад шаһарында ғылыми ізденістермен айналысады.

Содан кейін Шам аймағына қоныс аударады да, сексен жасқа жетіп, өмірден өткенше сол өлкеде қалады. Шам аймағына келгеннен кейін эл-Фараби алғашында Дамаск қаласындағы бір бақта бағбан болып жұмыс істейді. Мұнда ол жеміс ағаштарын баптай жүріп ғылыммен айналысуын әрі қарай жалғастырады. Ол, әсіресе, логика ғылымын терең зерттейді. Осы салада бұрын-соңды жазылған еңбектердің бәрін парақтап оқып шығады. Тұрмысының жұпынылығына қарамастан, қолындағы бар қаражатын кітап сатып алуға жұмсап, күні-түні ғылыммен айналысады. Ол бақ қарауылшысы ретінде берілетін май шамның жарығымен талай томдарды оқып тауысады. Өзінің еңбектерін де жазып шығады. Еңбектері шартарапқа тараған соң есімі дүниеге әйгілі болады. Уақыт өте келе оны білім иелері мойындап, өз заманының бірегей ғұламасына, біртуар дара тұлғасына айналады. Эл-Фарабидің аса парасаттылығы туралы естіген Халеб қаласының әкімі Сәйф әд-Дәулә (Сайф ад-Дәула) эл-Хамдани оны басқа да мұсылман ғалымдарымен бірге сарайына шақырып, құрметтеп, қонақ қылады. Ұлы данышпанның даналық сөздерін ден қойып тыңдаған әмірші оны өзіне жақындатуды ойлайды. Оны қазылыққа тағайындайды. Эл-Фараби киетін киімі мен тұрмысына аса көп назар аудармайтын. Оның қарапайым тіршілік кешкені сондай, кейде тіпті, тек қана қара сумен күнелткен кездері де болған.

Ұлы ойшыл қазылық қызмет атқарып жүрген тұсында да ғылымнан қол үзген емес. Бірде таным өрісін одан әрі кеңейтіп, білімін молайта түсуді көздеген данышпан қазылық мансаптан бас тартады. Одан кейінгі өмірінде ғылымның алуан түрлерімен, өнермен шұғылданады. Ол өз дәуірінің материалдық және рухани мәдениет жетістіктерін жинақтаумен қатар, озық философиялық жүйені жасады. Сол арқылы әлеуметтік-философиялық, этика-эстетикалық, жаратылыстану-ғылыми ой қазыналарына бағалы үлес қосты.

«Фарабидің энциклопедиясы».

Ғылымның даму тарихында жинақталған білім қорларын сұрыптап, реттеп белгілі бір жүйеге салу тәртібі ежелден бар. Бабамыз Фараби бұл тұрғыда да қарап қалмай, өзінің ең атақты шығармаларының бірі «Ғылымдар энциклопедиясы» деп аталатын трактатын жазған. Бұл еңбектің ғылым тарихында алатын орны ерекше үлкен. Осы трактат «Ғылымдар энциклопедиясы», «Ғылымдар реті», «Ғылымдар классификациясы», т.б. аттармен Шығыс пен Батыс елдерінде өте ертеде-ақ мәлім болып, одан көп ғұламалар тәлім алды. Бұл кітап мынадай бес тараудан тұрады: 1. Тіл білімі және оның тараулары; 2. Логика және оның тараулары; 3. Математика, яғни арифметика, геометрия, оптика, математикалық астрономия, музыка, статистика, айла-әрекет жөніндегі ғылым (механика); 4. Физика мен метафизика және олардың тараулары; 5. Азаматтық ғылым және оның тараулары, заң ғылымы және кәләм (дін ғылымы). «Фарабидің энциклопедиясы» XII ғасырда арабшадан латын тіліне екі рет аударылған. Одан кейінгі ғасырларда бұл еңбек толық немесе үзінді түрінде ескі еврей, неміс, ағылшын, француз, түркі, т.б. тілдерге тәржімаланған. Роджер Бэкон, атақты Әбу Әли ибн Сина (980–1037) және басқалар тікелей соның әсерімен өздерінің көпке мәлім энциклопедиялық еңбектерін жазған. Ұлы ғұламаның бұл еңбегінің құндылығы, оны басқа халықтардың өз қажетіне жаратып, оның еңбек заңдарына, еңбек адамдарының өз жұмысына саналылықпен, ұқыптылықпен қарап, өндірісті дамыту, еңбек өнімін, жеке адамның еңбекке құштарлығын, ынта-жігерін арттыру мақсаты көзделгендігінде.

Ұлы ойшылдың еңбектерінің бәрін де философиялық тұрғыдан қарауы.

Араб мәдениетінің философиялық екі тарауы болған деп саналады. Оның бірі ертеден келе жатқан теологиялық-мистикалық, дүниеден безуші — аскеттік-дәруіштік ағым; екіншісі дүние кілтін табиғатты зерттеуші адам ақылынан іздейтін ақли (рационалдық) ағым. Ғылым мен білімнің өркендеуіне ақли ағымның зор әсер еткені мәлім. Осы айтылған ақли — рационалдық ағымның негізін салушы ретінде көбіне үш адамның — әл-Кинди, әл-Фараби, Әбу Әли Ибн Синалардың есімдері аталады. Араб мәдениетінің негізін салушы осы үш философ. Фараби алғашқы жаңа талап кезінде әл-Кинди еңбегімен танысып, содан әрмен қарай өрлей бастаған болса, кейінгі Әбу Әли ибн Сина да өзінің философиялық бағытын Фараби еңбегінен бастаған. Фарабидің атағы философ ретінде Аристотель, Платон сияқты ірі философтардың еңбектерін талдаумен әйгілі болады. Әл-Фараби өзінің «Философияны үйрену үшін қажетті шарттар жайлы трактат» атты еңбегінде Аристотельдің философиясын меңгеру үшін қажет болатын тоғыз шарты жайлы өз пікірлерін ортаға салған. Оның пікірінше, тұңғыш рет грек философы Пифагор философиялық бағыттың алғаш негізін құрастырған. Фарабидің философиялық еңбегін талдау деген сөз — оның барлық ғылыми табыстарының қорытындысын шығару деген сөз. Ол өзінің еңбектерінің бәрін де философиялық тұрғыдан қарайды. Кейбір табиғи құбылыстарды талдаған қағидаларында оның табиғат зерттеуші ғалымдығы мен ойшыл философиясы арасын айыру өте қиын. Философия жөнінен алғанда Фарабиді Аристотельдің шәкірті дейді. Оның шындығына біз де

таласпаймыз. Фараби Аристотельді (Арстулаизды) аса жоғары бағалаған. Әсіресе, оның логикасын жақсы көріп: «Бұл кітапты жүз мәртебе оқыдым, тағы оқысам деген ойым бар» деп жазады ол. Сонымен қатар Фараби Аристотель қосымша математика мен табиғат ғылымдарына сүйенуі қажет еді дейді. Ол Аристотель ілімін толықтырды, сынады, талдады, дамытты. Осылардың арқасында өзінің философиялық жүйесін салып кетті. Оның философиясы ертедегі гректердің антикалық философиясы емес, онан басқаша қасиеттері бар. Сол себептен оны философия демей, фалсафа деп өзгеше мән береді. Бұл кезде Аристотельдің еңбегін талдау, сынау, дамыту түгіл, тіпті оның еңбегін дүние жүзінің көптеген ғалымдары түсініп оқудың өзін арман ететін. Осы жайды ескергенде, Фарабидің Аристотельді сынап, оны толықтырып еңбек жазуы аса зор оқиға еді. Фарабидің философиялық дәрежесіне Батыс елдерінің философтары тек көптеген ғасыр өткеннен кейін ғана жете алды. Ал оның Аристотельдің философиялық іліміне геометриялық-физикалық анализді ғылыми арқау ету керек деген тамаша батыл пікірі — оның асқан даналығының көзі болғанын көрсетеді.

Фарабидің астрономия мен астрология жөніндегі еңбектері.

Әл-Фарабидің аса зор нәтижеге жеткен ғылымдары — астрономия мен геометрия. Ол оптикалық аспаптар жасаған. Оның ішінде ойыс парабола айна, уақыт өлшегіш күн сағаты бар. Осы ойыс парабола (арабша: «мухарак», оны еуропалықтар «фокус» деп аударған.) Еуропаға әл-Фарабидің шәкірті ибн Хайтам арқылы Кеплерге жеткен екен. Әл-Фарабидің күн сағатын жасау әдісі осы күнге дейін қолданылады. Ғылымда көлеңке өлшеу әдісі, күн сағаты арқылы жердің меридианын табу әл-Фараби әдісі деп саналады. Сондай-ақ ғалым сфералық тригонометрияға негіз салған. Астрономия ерте замандардан бастап-ақ барлық ғылымдардың атасы болып саналған. Өзінің еңбектерінде бүкіл ғылымдар саласын түгел қамтыған Фараби заманындағы барлық астрономиялық және астрологиялық еңбектерді тегіс оқып шыққан.

Ғұламаның физика, медицина, биология салаларындағы туындылары.

Әл-Фарабидің физика саласындағы көрнекті еңбегі — «Вакуум» туралы деп аталады. Мұнда ол табиғатта вакуум (бостық) жоқ екенін ежелгі грек оқымыстыларында да сирек кездесетін тәжірибелерге (экспериментке) сүйенген логикалық қорытындылар арқылы дәлелдеуге тырысады. Бұл еңбегінде ол вакуум проблемасынан басқа да физиканың әр түрлі мәселелерін қарастырып, сол кездегі ғылымның деңгей-дәрежесіне сай шешімдерін тауып беруге тырысады. Олардың ішінде түсірілген кернеу-күшке, қысымға байланысты ауаның көлемінің ұлғаю немесе кішірею құбылыстарының заңдылықтары, ол күштің жан-жаққа берілуі және басқалар бар. Данышпан ойшылдың медицина, биология ғылымдарына да үлкен мән бергені мәлім болып отыр. Ол, әсіресе, бұл ғылымдарды теориялық философиялық тұрғыда негіздеуге көп күш жұмсаған. Әл-Фарабидің шығармашылық мұраларындағы медицина сауалдары бойынша шығармасы ғалымдарға осы ғылымның теориялық қайнар көзінің негізгі білімімен және оның тарихымен жете таныстығын көрсетеді. Оның дәрігерлік-философиялық ойлары тек соңғы жылдары ғана «Адам [тәнінің] мүшелері туралы» және «Галеннің Аристотельмен адам тәніндегі мүшелер жөніндегі оның келіспеушілігі туралы қарсылығы» трактаттарын орыс тіліне аудару және оқып-білуге байланысты ғалымдардың зерттеу тақырыбына айналды. Осы еңбектерден басқа әл-Фарабидің медицина мәселесіне арнаған тағы бір шығармасы — «Жануарлар [денесінің] мүшелері, олардың қызметтері мен потенциясы туралы». Ұлы ғұламаның бұл еңбектерінен — атакты ғалым, Фарабидің шәкірті, медик Әбу Әли ибн Сина (Авиценна) тәлім алған. Мәселен, оның «Медицина негіздері» атты әйгілі шығармасы теориялық-әдіснамалық жағынан ұстазының «Адам

ағзалары жайлы» трактатына өте жақын келеді. Фарабидің жақсы дәрігер болғаны белгілі. Оның пікірінше, дәрігердің медицина өнеріне жетілуі мынадай нәрселерді білуге байланысты. Біріншіден, адам ағзаларының ерекшеліктерін білу — медицина мен табиғат зерттеушілерге ауадай қажет. Екіншіден, саулықтың өлшемін (критерийін), оны дұрыс сақтау және қалпына келтіру үшін қолданылатын шараларды білу керек. Үшіншіден, ол аурудың түрлерін білумен қатар, оның себептерін, әсіресе, кеселді жоятын жолдарды білуге, организмдегі аурудың әрекетін бақылауға алуы тиіс. Төртіншіден, дәрігерге сау және сырқат мүшелердің айырмашылықтарын айқындау, оның басты белгілерін білу, ішкі мүшелерді зерттеу қажет. Бесіншіден, тамақтану тәртібін, дәрі-дәрмекті (фармакология) қолдану жолын және күрделі дәрілердің ерекшеліктерін, олардың әсерлілігін арттыратын барлық құралдарды білу қажет. Алтыншыдан, ауру адамның денсаулығын нығайтуға себепші болатын әсер заңдарын білу және қолдану жолдарын меңгеру керек.

«Музыканың ұлы кітабы» — әл-Фарабиді әлемге танытқан, музыка теориясына арналған шығармаларының бірі.

Әл-Фараби музыка саласында да іргелі еңбектер жазып қалдырған. «Музыканың ұлы кітабы» деп аталатын еңбегі жарық көрген соң-ақ, оны дүние жүзінің барша ғалымдары Аристотельден кейінгі «Екінші ұстаз» деп таныған. 1200 беттен тұратын бұл кітаптың екі томын француздың белгілі шығыстанушысы Р. Эрланже 1930–1935 жж. өз тіліне аударған. Ғұлама бұл еңбекте математикалық тәсілдер пайдалану арқылы музыкалық дыбыстарды тұңғыш рет қағаз бетіне түсіріп, нотаны алғаш дүниеге әкелген. Қазір музыкада жеті нота болса, әл-Фарабидің еңбегінде нота саны — 12. Сол бес нотаны әлі күнге дейін ешкім тапқан жоқ.

Трактат негізгі төрт бөлімнен тұрады. А. Көбесовтің жіктеуінше, олар мыналар: а) «Музыка өнеріне кіріспе»; ә) «Музыка өнерінің теориялық негіздері»; б) «Музыкалық аспаптар»; в) Музыка композициясы [20]. Әл-Фараби «канун» деген музыкалық аспап ойлап тапқан. Цитраға ұқсас құрал да шығарған. Оған интервал бөлімдерін өлшеп, әуендердің кемел түрін анықтайтын кескіндері бар сызғыш қойған. Ойшыл ғалым музыканың тек теориясын зерттеп қана қоймаған. Ол сондай-ақ тәжірибе жүзінде де қолданып, көптеген аспаптарда тамаша ойнаған.

АЛЬ-ФАРАБИ БИОГРАФИЯ УЧЕНОГО

1150 ЖЫЛ

Әл-Фарабидің мерейтойы

Вблизи богатого города Фараби (Отрар), в месте, где река Арысь впадает в Сырдарью, в IX–X ст. находилось небольшое поселение — Васидж. В этом месте формировались два направления Великого шелкового пути, которые вели в Европу. В этом селении приблизительно в 70-м году X столетия (иные источники указывают — 875 год) появился на свет аль-Фараби. Историки сошлись на том, что будущий ученый родился в турецкой семье. Неоспорим тот факт, что мальчик имел знатное происхождение

(вероятно, его отец был военным, служил в конной армии). О знатности свидетельствует полное имя аль-Фараби — Абу-Насыр Мухаммад Ибн-Мухаммад Ибн-Тархан ибн-Узлаг аль-Фараби ат-Турки. Составляющая «тархан» в имени означала, что человек принадлежит к тюркской аристократии. Историки предполагают, что до двадцати лет Абу-Насыр аль-Фараби жил в Отраре. Здесь он начал свой путь к познанию мира. В большой торговый город приходили не только купцы, но и путешественники, мудрецы, ученые, поэты и проповедники. Одной из наибольших ценностей того времени были книги. Поэтому караванщики везли с собой древние свитки. Часть из них оставалась в Отраре. Любопытный и жаждущий знаний аль-Фараби стремился узнать как можно больше. Его интересовало все: трактаты по астрономии и медицине, теории великих философов, основы психологии и педагогики, логики, права и музыки. Поэтому не удивительно, что с его именем связывают создание древнейшей коллекции книг — появление Отрарской библиотеки. Аль-Фараби много путешествовал. В Шаш (Ташкент) и Самарканд, а позже — Бухару его привела жажда знаний. В этих городах молодой человек обучался и работал. Ученые предполагают, что мудрец имел востребованную специальность — был судьей, но увлечение наукой вынудило его забросить эту стезю. Существует предположение, что кто-то из знакомых доверил аль-Фараби сочинение Аристотеля. Тот увлекся размышлениями древнегреческого мыслителя и под впечатлением от них изменил свой жизненный путь. Приблизительно в возрасте 40 лет (910–912 гг.) аль-Фараби попадает в Багдад — центр науки и искусств средневекового арабского мира. Сюда стекались поэты, философы и ораторы. Как ни удивительно, но ученый блестяще владел многими языками тюркской группы, а вот арабского не знал. В Багдаде ему предстояло выучить два языка, на котором говорили мудрецы Средневековья — древнегреческий и арабский. Всего же философ знал 70 наречий. Абу-Бишр Матта бен-Йунис — переводчик произведений древнегреческих ученых Аристотеля, Эвклида, Платона, Галена — помог аль-Фараби узнать о законах логики, основах теории познания. Со временем, узнав, что в Харране (сейчас — административный центр в провинции Турции Шанлыурфа) живет знаменитый лекарь и астроном, христианский философ Йуханна бен-Хаилан, аль-Фараби переезжает в этот город и поступает к нему в науку. Вернувшись в культурный и экономический центр Арабского халифата — Багдад — он с удвоенной страстью берется за изучение аристотелевских трактатов. Например, «О душе» он прочитал две тысячи раз.

Аль-Фараби очень быстро стал ведущим интеллектуалом, о нем знали все в халифате. Талант и известность сопряжены с ревностью и завистью. Великого ученого постепенно выжидают из Багдада. В начале 40-х гг. XI века он вынужденно переселяется в Дамаск, где и живет до завершения земного пути в 950 (951) году. В конце жизни аль-Фараби пришлось столкнуться со множеством трудностей, в первую очередь материального порядка. Он работал садовым сторожем. Практически все деньги уходили на свечи: при их свете мыслитель ночью записывал размышления. Так был создан знаменитый труд — социальная утопия «О добродетельном граде». Вскоре об ученом узнал правитель Дамаска — Сайф ад-Даула Али Хамдани. Он оказал аль-Фараби покровительство. Однако роль придворного была чужда философу. Он выбрал затворничество и уединение. На склоне лет ученый побывал в Египте, а вернувшись в Дамаск в конце 940-х гг., уже не покидал этот город до самой смерти. Восьмидесятилетний старик умер тихо. Есть несколько версий его кончины. По одной из них, смерть была естественной, а по другой — философа убили разбойники. Место упокоения ученого — дамасские Малые Ворота. Труды аль-Фараби (более 100 трактатов) составили основу средневековой философии и философии эпохи Возрождения. Его заслугой была европеизация науки арабского мира, систематизация научного знания. Огромнейший вклад ученого в развитие теории познания оценен его соотечественниками XX века: в конце второго тысячелетия Казахский национальный университет был назван в честь философа — им. аль-Фараби.

Аль-Фараби: философия.

Познания аль-Фараби были универсальными. Его интересовали как гуманитарные, так и естественные науки. Вся жизнь аль-Фараби посвятил изучению аристотелевской концепции рассуждений — формальной логике, платоновской онтологии и гносеологии — теории бытия и познания. Благодаря его трудам в арабской философии IX–X вв. началась новая эра — постепенный отход от мистики и религиозной догматики в сторону развития теории познания и формирования целостной картины бытия. Его признают основоположником восточного перипатетизма — философской системы, выросшей на аристотелевском учении. Философия аль-Фараби — яркое воплощение основных позиций учения этого древнегреческого мыслителя. Что ценного дал миру Второй Учитель, рожденный на южных землях Казахстана?

1. Философ стремился системно познавать мироустройство. Основные позиции своей теории познания он изложил в трактате «Слово о классификации наук». Ученый предложил эту систему как основу высшего образования. На вершине наук, по его мнению, находится языкознание (письмо, чтение и поэтика), далее идут логика, математика, физика, метафизика, политика.
2. Он разработал собственную теорию бытия: в начале — Аллах, середина — иерархия как умножение бытия, вследствие которого появляются люди, животные, растения, человек — мыслящее существо, стремящееся познать мир, его цель — достижение счастья. Всевышний у аль-Фараби — это философский Бог, действия которого вполне познаваемы.
3. Аль-Фараби был приверженцем дедуктивного метода и считал, что мир не вечен, он изменчив и множествен.
4. Философ утверждал, что есть 4 формы разума: пассивный, актуальный, приобретенный и деятельный. Рациональным путем (не в процессе мистического прозрения), по его мнению, можно постичь Бога.
5. Мыслитель создал социальную утопию. Ее основные положения изложены в трактате «О добродетельном городе». Он верил в то, что человек способен создать идеальное общество, если будет руководствоваться разумом и постоянно развивать интеллект. В этой научной работе ученый пересмотрел практически все — от планировки идеального города, его архитектуры до системы налогообложения и судопроизводства. Управлять идеальным городом должны мудрецы. В каждой сфере главенствуют лучшие — талантливые и одаренные. Элита добывает знание путем размышлений. Она же с помощью художественных образов, поэтических речей воспитывает граждан, формирует их мораль.

Аль-Фараби создал уникальную теорию музыки. Идеальный мир, о котором мечтал аль-Фараби, — это мир, управляемый философом — человеком, постигшим глубины познания и отрекшимся от соблазнов бытия, материальных ценностей. Он считал, что каждый человек с рождения предрасположен к добродетели, удел наставника — открыть это качество в личности. Достижения великого философа, его мудрые сентенции и наставления, огромный вклад в развитие мировой науки — гордость казахстанцев. Открывайте мудрость аль-Фараби, узнавайте больше о тех, кто прославил казахстанские земли.

Biography of Al - Farabi

Near the rich city of Farabi(Otrar), at the place where the Arys River flows into the Syr Darya, in the IX–X century, there was a small settlement — Vasij. In this place, two directions of the Great Silk Road were formed, which led to Europe. In this village, approximately in the 70th year of the X century (other sources indicate-875), Al — Farabi was born. Historians agreed that the future scientist was born in a Turkish family. It is an indisputable fact that the boy had a noble origin (probably, his father was a military man, served in the cavalry). About the nobility indicates Al-Farabi's full name is Abu-Nasir Muhammad Ibn-Muhammad Ibn-Tarkhan Ibn-Uzlagal-Farabi at-Turki. The "Tarkhan" component in the name meant that the person belonged to the Turkic aristocracy. Historians suggest that up to twenty years Abu-Nasir al-Farabi lived in Otrar. Here he began his journey to the knowledge of the world. Not only merchants came to the big trading city, but also travelers, sages, scientists, poets and preachers. One of the greatest values of that time was books. Therefore, the caravaneers carried ancient scrolls with them. Some of them remained in the Otrar. Curious and eager for knowledge, al-Farabi was eager to learn as much as possible. He was interested in everything: treatises on astronomy and medicine, the theories of great philosophers, the basics of psychology and pedagogy, logic, law and music. Therefore, it is not surprising that his name is associated with the creation of the oldest collection of books — the appearance of the Otrar Library. Al-Farabi traveled a lot. His thirst for knowledge led him to Shash (Tashkent) and Samarkand, and later to Bukhara. In these cities, the young man studied and worked. Scientists suggest that the sage had a popular specialty-he was a judge, but his passion for science forced him to abandon this path. There is an assumption that someone from friends entrusted al-Farabi with the composition Aristotle. He was carried away by the reflections of the ancient Greek thinker and under the impression of them changed his life path. Around the age of 40 (910-912), al-Farabi enters Baghdad — the center of science and art in the medieval Arab world. Poets, philosophers, and orators flocked here. Surprisingly, the scientist had a brilliant command of many languages of the Turkic group, but he didn't know Arabic. In Baghdad, he had to learn two languages spoken by the sagesMiddle Ages — Ancient Greek and Arabic. In total, the philosopher knew 70 dialects. Abubishr Matta ben-Yunis-translator of the works of ancient Greek scholars Aristotle, Euclid, Plato, Galen-helped Al-Farabi learn about the laws of logic, the basics of the theory of knowledge. Over time, after finding out thatthe famous physician and astronomer, Christian philosopher Juhanna ben — Hailan lives in Harran (now the administrative center in the province of Sanliurfa in Turkey), al-Farabi moves to this city, and goes to him in science. Back in the cultural and economic center The Arab Caliphate — Baghdad-he takes up the study of Aristotelian treatises with renewed passion. For example, he read "About the Soul" two thousand times.

Al-Farabi quickly became a leading intellectual, and everyone in the caliphate knew about him. Talent and fame are associated with jealousy and envy. The great scientist is gradually being driven out of Baghdad. In the early 40s of the XI century, he was forced to relocate to Damascus, where he lived until the end of the earthly journey in 950 (951). At the end of his life, Al-Farabi had to face many difficulties, primarily of the material order. He worked as a garden caretaker. Almost all the money was spent on candles: by their light, the thinker wrote down his thoughts at night. Thus was created the famous work—the social utopia "On the Virtuous city". Soon the ruler of Damascus, Sayf al — Dawla Ali Hamdani, learned about the scientist. He gave al-Farabi protection. However, the role of a courtier was alien to the philosopher. He chose seclusion. In his declining years, the scientist visited Egypt, and returned to Damascus in the late 940s, did not leave this city until his death. The octogenarian died quietly. There are several versions of his demise. According to one of them, the death was natural, and according to the other— robbers killed the philosopher. The scientist's resting place is the Damascus Small Gate. The works of Al-Farabi (more than 100 treatises) formed the basis of medieval and Renaissance philosophy. His merit was the Europeanization of the science of the Arab world, the systematization of scientific knowledge. Huge contribution of the scientist to the development of the theory of knowledge is appreciated by his compatriots of the twentieth century: at the end of the second millennium, the Kazakh National University was named after the philosopher — named after Al-Farabi.

Al-Farabi philosophy

Al-Farabi's knowledge was universal. He was interested in both the humanities and the natural sciences. Al-Farabi devoted his entire life to the study of the Aristotelian concept of reasoning—formal logic, Platonic ontology and epistemology—the theory of being and knowledge. Thanks to his writings in Arabic philosophy IX-X centuries. A new era began—a gradual departure from mysticism and religious dogmatics in the direction of the development of the theory of knowledge and the formation of a holistic picture of life. He is recognized as the founder of Eastern peripatetism — a philosophical system that grew up on the Aristotelian teachings. The philosophy of al-Farabi is a vivid embodiment of the main positions of the teachings of this ancient Greek thinker. What valuable things did you give to the world the second Teacher, born in the southern lands of Kazakhstan?

1. The philosopher sought to systematically learn the world order. The main positions of the company he outlined the theories of knowledge in his treatise "The Word on the Classification of Sciences". The scientist proposed this system as the basis of higher education. At the top of the sciences, in his opinion, is linguistics

(writing, reading, and poetics), followed by logic, mathematics, physics, metaphysics, and politics.

2. He developed his own theory of being: in the beginning — Allah, in the middle- hierarchy as a multiplication of being, as a result of which there are people, animals, plants, man-a thinking being who seeks to know the world, his goal is to achieve happiness.

3. Al-Farabi was an adherent of the deductive method and believed that the world is not eternal, it is changeable and complex.

4. The philosopher argued that there are four forms of mind: passive, actual, acquired, and active. In his opinion, it is possible to understand God in a rational way (not in the process of mystical insight).

5. The thinker created a social utopia. Its main provisions are set out in the treatise "On the Virtuous City". He believed that a person can create an ideal society if he is guided by reason and constantly develops intelligence. In this scientific work, the scientist revised almost everything — from the layout of the ideal city, its architecture to the tax system and the state budget, legal proceedings. The sages should manage the ideal city. In every field, the best — the talented and the gifted-dominate. The elite obtains knowledge through reflection. It also uses artistic images and poetic speeches to educate citizens and shape their morals.

Al-Farabi created a unique theory of music. The ideal world that al-Farabi dreamed of is a world ruled by a philosopher — a man who has grasped the depths of knowledge and renounced the temptations of being, material values. He believed that every person from birth is predisposed to virtue; destiny the goal of a mentor is to discover this quality in a person. The achievements of the great philosopher, his wise maxims and instructions, a huge contribution to the development of world science— the pride of Kazakhstan. Discover the wisdom of al-Farabi, learn more about those who glorified the Kazakh lands.

Әбу Насыр әл-Фараби әлемдік желіде

1) Әбу Насыр әл-Фараби – Уикипедия

<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BB%D1%8C-%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%B8>

2) әл-Фараби музейі

<http://elibrary.kaznu.kz/ru/node/82>

3) Дара тұлға Әбу Насыр әл-Фараби таралы қазақша мультфильм

<https://www.youtube.com/watch?v=r7IGPUsVbxQ>

4) Әбу Насыр әл-Фараби, 10 томдық философия

<https://adebiportal.kz/kz/authors/book/3768>

5) Әбу Насыр әл-Фарабидің нақыл сөздері

<https://massaget.kz/layfstayl/debiet/kkzhiek/15755>

6) Әбу Насыр әл-Фараби туралы деректі фильм

https://www.youtube.com/watch?v=nz2DjWky_B0

700m Zoom.ru

Әл-Фараби еңбектері (қазақ тілінде)

87.21

А49 Аль-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 1-ші т. Әлеуметтік философия. Этика. Эстетика / Ә.Н. Аль-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 296б. 3экз.

87.2

А49 Аль-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 2-ші т. Әлеуметтік философия. Этика. Эстетика / Ә.Н. Аль-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2008.- 304б. 3экз.

72

А49 Аль-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 3-ші т. Ғылым (математика және жаратылыстану) / Ә.Н. Аль-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 304б. 3экз.

22.6

А49 Аль-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 4-ші т. Птолемейдің "Элмәгесіне түсініктемелер" / Ә.Н. Аль-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 344б. 3экз.

85.31

Ә49 әл-Фараби, Ә.Н.

10-томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 8-том. Музыка туралы үлкен кітап (1-бөлім) / Ә.Н. әл-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2008.- 360б.- (Мәдени мұра). 3экз.

87.3(2)

Ә49

Әл-Фараби философиясы: Жиырма томдық [Мәтін]. 2-ші т. Әл-Фараби философиясы.- Астана: Аударма, 2005.- 480б. 2экз.

87.3(2)

Ә49

Әл-Фараби философиясы: Жиырма томдық [Мәтін]. 3-ші т. Әл-Фараби философиясы.- Астана: Аударма, 2005.- 496б.- (Әлем әдебиеті кітапханасы). 2экз.

87.3(2)

Ә49

Әл-Фараби философиясы: Жиырма томдық [Мәтін]. 4-ші т. Ислам философиясы.- Астана: Аударма, 2005.- 534б. 2экз.

87.3(2)

Ә49

Әл-Фараби философиясы: Жиырма томдық [Мәтін]. 5-ші т. Орта ғасырдағы түркі ойшылдары.- Астана: Аударма, 2005.- 528б. 2экз.

85.31

Ә49 әл-Фараби, Ә.Н.

10-томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 9-том. Музыка туралы үлкен кітап (2-бөлім) / Ә.Н. әл-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2008.- 384б.- (Мәдени мұра). 3 экз.

87.21

Ә49 Әл-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 1-ші т. Метафизика / Ә.Н. Әл-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 336б. 3экз.

87.21

Ә49 Әл-Фараби, Ә.Н.

Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 2-ші т. Метафизика / Ә.Н. Әл-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 336б. 3экз.

- 87.21
Ә49 Әл-Фараби, Ә.Н.
Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 3-ші т. Логика / Ә.Н. Әл-Фараби.- Астана: Әл-Фараби, 2007.- 368б. 3экз.
- 87.3
Ә49 Әл-Фараби.
Таңдамалы трактаттары [Мәтін] / Әл-Фараби.- Алматы: Арыс, 2009.- 656б. 2экз.
- 87.3
Ф23 Әл-Фараби, А.Н.М.
Философиялық трактаттар [Мәтін]: Құрастырған А.Х.Қасымжанов.; Қаз.ауд.Қ.Сағындықов, М.Жанғалин, М.Ишмұхамедов / А.Н.М. Әл-Фараби.- Алматы: Ғылым, 1973.- 448б. 2экз.
- 87.3
Ф23 әл-Фараби, Ә.Н.
10-томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 10-том. Әл-Фараби мұрасы: қазақстандық философиялық зерттеулер (1991-2008) Биобиблиография / Ә.Н. әл-Фараби.- Астана: Лотос-Астана, 2009.- 432б. 3экз.
- 87.3
Ф240 Әл-Фараби.
Философиялық трактаттар [Текст] / Әл-Фараби.- Алматы: Ғылым, 1973.- 410б.- (Қазақ ССР Ғылым академиясы). 1экз.

Әл-Фараби еңбектері (орыс тілінде)

- 87.3
А56 Аль-Фараби, А.Н.
Философские трактаты [Текст] / Абу Насыр Аль-Фараби; Пер.с арабс.- Алма-Ата: Наука, 1973.- 256с.
- 87.3
А56 Аль-Фараби.
Логические трактаты [Текст] / Аль-Фараби.- Алма-Ата: Наукашк., 1975.- 672с. 1экз.
- 87.3+85.31
А56 Аль-Фараби.
Трактаты о музыке и поэзии [Текст] / Аль-Фараби; Пер с араб.- Алматы: Ғылым, 1993.- 456с. 1экз.
- 87.3(5)
Ф24 Фараби, А.
Избранные трактаты [Текст] / А. Фараби; Пер.с арабс.- Алматы: Ғылым, 1994.- 448с. 1экз.
- 51(09)
Ф24 Фараби, А.
Математические трактаты [Текст] / А. Фараби.- Алма-Ата: Наука, 1972.- 321с. 1экз.
- 87.3(2Ар)
Ф24 Фараби, А.
О разуме и науке [Текст] / А. Фараби; Отв.ред.А.М.Кунаев.- Алма-Ата: Наука, 1975.- 136с.- (Институт философии и права). 2 экз.

Әл-Фараби туралы әдебиеттер
(қазақ тілінде)

87.3

А44 Аликбаева, М.Б.

Әбу Насыр әл-Фарабидің музыка ілімі. [Мәтін]. Монография/М.Б. Аликбаева.-Алматы:қазақ университеті, 2015.-173 б. 5экз.

87.3

А46 Алтаев, Ж.

А46 Ислам философиясы:оқулық [Мәтін]/Ж. Алтаев, А. Фролов.-3-бас.-Алматы.-2019.-554 б., 8 б. сур. 5экз.

87.3:72

А46 Алтаев, Ж.

Әль-Фараби өркениеттер сұхбатында. Көптомдық шығармалар жинағы [Мәтін]. 7-том / Ж. Алтаев.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 320 б. 5 экз.

87.3(0)я7

А46 Алтаев, Ж.

Әл-Фараби және ислам философиясы [Мәтін]: оқу құралы / Ж. Алтаев, Ж. Әмірқұлова.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 162 б. 5 экз.

84Қаз7

Ә14 Әбдіраманов, Ш.

Әл-Фараби көпірі [Мәтін]: повесть, әңгімелер / Ш Әбдіраманов.- Алматы: Жалын, 1988.- 224с. 2экз.

87.3

Ә49 Әл-Фараби.

Өркениет философы [Мәтін] / Әл-Фараби.- Алматы: Қазақ университеті, 2016.- 96 б. 5 экз.

87.3(5Қаз)

Ә49

Әл-Фараби қазақ және әлем философиясы, мәдениеті мен өркениетінде [Мәтін] = Аль-Фараби в казахской и мировой философии, культуре, цивилизации = Al-Farabi in the kazakh and world of philosophy, culture & civilization. 20 сәуір 2018 ж.: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 364 б. 5 экз.

87.3

Ә49

"Әл-Фарабидің рухани-мұрасы мен қазіргі заманғы шығыс". VI Халықаралық Фараби оқулары [Мәтін]. Алматы, Қазақстан, 03 сәуір 2019 жыл = "Духовное наследие Аль-Фараби и современный Восток". VI Международные Фарабиевские чтения = "Spiritual heritage of Al-Farabi and modern east". International scientific and practical conference: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Жауапты ред. Д.Т. Көптілеуова.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 172 б. 5 экз.

87.3

Ә49

"Әбу Насыр Әл-Фараби: дәуір сұхбаттастығы" [Мәтін] = Материалы I Международного Фарабифорума "Абу Наср Аль-Фараби в диалоге времен" = Materials of the I International Farabi forum "Abu Nasr Al-Farabi in dialogue of times". Алматы, Қазақстан, 2 сәуір, 2014 жыл: I Халықаралық Фарабифорумының материалдары.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 409 б. 5 экз.

87.3(5Қаз)

Ә49

Әл-Фараби және заманауи Қазақстан философиясы [Мәтін]: монография / Ж.А. Алтаев және т.б.; жауапты ред. Г.Қ. Әбдіғалиева; бас ред. Ж.А. Алтаев.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 234 б. 5 экз.

87.3(0)

Ә53

Әлеуметтік философия [Мәтін]: Хрестоматия.- Алматы: Ғылым, 1996.- 197б.- (Сорос-Қазақстан қоры).

87.3я7

Ә55

Әль-Фараби және қазіргі заман [Мәтін]: оқу құралы / Ф.М. Мұтанов, К.Х. Таджикова, М.Ш. Хасчанов және т.б.; жалпы ред. басқ. Ф.М. Мұтанов; қазақ тіліне ауд. Г.Ж. Нұрышева.- Алматы: Қазақ университеті, 2014.- 239 б. 5 экз.

63.3(5Қаз)я2

Б20 Байпақов, К.

Қазақстанның ежелгі қалалары [Мәтін] / К. Байпақов.- Алматы: Аруна, 2005.- 316б.- (Қазақстан балалар энциклопедиясы).

86.38

Д33 Дербісәлі, Ә.

Исламның жауһарлары мен жәдігерліктері [Мәтін]: тарихи-филологиялық және теологиялық зерттеулер, эссе-очерктер, жолжазбалар, сұхбаттар / Ә. Дербісәлі.- Алматы: Атамұра, 2008.- 488б. 7экз.

63.4(5Қаз)я6

Е33

Ежелгі Отырар [Мәтін] / Құраст.Ж.Нұсқабайұлы, Ж.Өзбекәлі.- Алматы: Рауан, 1997.- 160б.

63.4(5Қаз)я6

Е33

Ежелгі Отырар [Мәтін] / Құраст.Ж.Нұсқабайұлы, Ж.Өзбекәлі.- Алматы: Рауан, 1997.- 160б. 1 экз.

87.3я7

Е80 Есім, Ф.

Фалсафа тарихы [Мәтін]: оқулық-хрестоматия / Ф. Есім.- Алматы: РБК, 2000.- 278б. 10 экз.

87.3я7

Е86 Есім, Ф.

Фалсафа тарихы [Мәтін]: Оқулық-хрестоматия / Ф. Есім.- 2-ші бас.- Алматы: Раритет, 2004.- 304б.

88.3я2

Ж32 Жарықбаев, Қ.

Психология [Мәтін]: Энциклопедия / Қ. Жарықбаев; Бас ред. Б. Ә. Жақып.- Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2011.- 624 бет.

22.3

Ж36 Жәнібеков, Е.

Әл-Фарабидің физикалық көзқарасы [Мәтін] / Е. Жәнібеков.- Алматы: Рауан, 1993.- 112б. 2 экз.

63.3(5Қаз)

Ж69 Жолдасбекұлы, М.

Елгүтқа [Мәтін]: Ел тарихының әйгілі тұлғалары / М. Жолдасбекұлы, Қ. Салғараұлы, А. Сейдімбек;.- Астана: KUI TEGIN, 2001.- 357б.

83.3(4/8)я7

И48 Иманғазин, М.

Антика әдебиеті. Оның көне және кейінгі кезеңдегі қазақ әдебиетімен үндестік-байланыстары [Мәтін]: Оқу құралы / М. Иманғазин.- Астана: Фолиант, 2013.- 360б

87.3(0)

К30 Кенни, Э.

Батыс философиясының жаңа тарихы [Мәтін] = A New History of Western Philosophy. 2-том. Орта ғасырлар философиясы=Medieval Philosophy.: ғылыми басылым / Э. Кенни; Ауд. А. Алдабердіқызы, Ш.Ш. Әлменова, Д.М. Қалиев.- Астана: "Үлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018.- 400 б.- (Рухани жаңғыру. Жаңа гуманитарлық білім.Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық).

87.3(5Қаз)

К66 Көбесов, А.

Әл-Фараби мен Абайды қатар оқығанда [Мәтін]: зерттеу еңбек / А. Көбесов.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 58 б. 5 экз.

63.3(5Қаз)

К69

Көркемсуретті Қазақстан тарихы: Төрт томдық [Мәтін]. 1-ші т. Палеолит дәуірінен моңғол шапқыншылығына дейінгі Қазақстан: Ежелгі дәуірден біздің уақытымызға дейін.- Алматы: Қазақстан, 2006.- 312б.

87.3(5Қаз)я7

Қ43 Қасабеков, А.

Қазақ философиясы [Мәтін]: оқу құралы / А. Қасабеков, Ж. Алтаев.- Алматы: "Ер-Дәулет", 1996.- 184б.

87.66я2

М35

Мәдени-философиялық энциклопедиялық сөздік [Мәтін] / Құрастырған Т.Ғабитов, А.Құлсариева және т.б.- Алматы: Раритет, 2004.- 320б.

87(Англ)

М99 Myrzaly, S.

Philosophy [Текст] / S. Myrzaly.- Almaty: Bastau, 2014.- 424р.

63.3(5Қаз)

Н17 Назарбаев, Н.

Тарих толқынында [Мәтін] / Н. Назарбаев.- Алматы: Атамұра, 1999.- 296б.

87.3(0)

О-72

Орта ғасырлық ислам-түрік және жаңа дәуірдегі батыс философиясы [Мәтін].- Астана: Аударма, 2009.- 376б.- (Қазақ халқының философиялық мұрасы және әлемдік философия). 5экз.

63.3(5Қаз)я2

О-89

Отырар [Мәтін]: энциклопедия.- Алматы: Арыс, 2005.- 456бет+32 бет түрлі-түсті суретті жапсырма.

87.3

С73

Сөнбес жұлдыздар [Мәтін] / Құрастырған Б.Ысқақов.- Алматы: Қазақстан, 1989.- 272б.- (Достық дастаны). 3экз.

87.3

С79 Степанянц, М.Т.

Восточная философия.Избранные тексты [Текст]: вводный курс / М.Т. Степанянц.- 2.е изд., испр.и доп.- М.: Восточная лит., 2001.- 511с. 3экз.

87.3я7

С90 Сүлейменов, П.М.

Әл-Фараби және қазақ халқының рухани мұрасы [Мәтін]: оқу құралы / П.М. Сүлейменов.- Өнд. толықт., 2-бас.- Алматы: Қазақ университеті, 2016.- 286 б. 5 экз.

87.3я7

Ф23

Фарабитану [Мәтін] = Farabitany: оқуқұралы / Ж.Алтаев, Ә. Құранбек, Л. Асқаржәнет.б.; жалпыред. басқ. Ж. Алтаев.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 140 б. 5 экз.

87я2

Ф56

Философиялық сөздік [Мәтін] / Редкол.Р.Н.Нұрғалиев, Г.Г.Ақмамбетов, Ж.М.Әбділдин және т.б.- Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 1996.- 528б.

87.3(0)я7

Ш97

Шығыс философиясы [Мәтін]: 20-томдық:оқу құралы.- Алматы: Жазушы, 2009.- 480бет.- (Әлемдік философиялық мұра). 3экз.

Фараби туралы әдебиеттер
(орыс тілінде)

87.3

A35 Азимхан, А.

Философское приношение Аль-Фараби [Текст] / А. Азимхан; Пер. с араб. Т.К.Ибрагим, Н.Ф. Ефремов. - Алматы: Айкос, 2006. - 279с. 1экз.

87.3

A46 Актуальные вопросы медицины, общественного здоровья и здравоохранения. Материалы международной научной конференции. Фарабиевские чтения. Алматы. Казахстан, 2-12 апреля 2019.-Алматы.- 2019.-354 с. 1экз.

87.3(0)я7

A52 Алтаев, Ж.

Классическая исламская философия средневековья [Текст]: учебное пособие / Ж. Алтаев.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 396 с. 5 экз.

87.3

A52 Алтаев, Ж.

Аль-Фараби-великий мыслитель Востока [Текст]: монография / Ж. Алтаев.- Алматы: Қазақ университеті, 2018.- 210 с. 5 экз.

87.3я7

A56

Аль-Фараби и современность [Текст]: учебное пособие / М.Г. Мутанов, К.Х. Таджикова, М.Ш. Хасенов и т.д.; под общ. ред. Г. М. Мутанова.- Алматы: Қазақ университеті, 2014.- 223 с. 5 экз.

87.3

A56 Аль-Фараби: философ цивилизаций. [Текст]/Б.Карлыга.-Алматы.-2016.-98 с.

87.3(0)

A56 Аль-Фараби, А.Н.

Книга букв [Текст]: монография / Абу Насыр Аль-Фараби; Пер., прим. и вводная статья К.Х. Таджиковой.- 2-е изд.- Алматы: Қазақ университеті, 2013.- 221 с. 5 экз.

87.3

B640

Возвращение учителя [Текст]: о жизни и творчестве Фараби. - Алма-Ата: Жазушы, 1975.- 199с. 2экз.

87.3:71

Г24 Гафуров, Б.Г.

Аль-Фараби в истории культуры [Текст] / Б.Г. Гафуров, А.Х. Касымжанов; под ред. проф. Ж.А. Алтаева.- 2-е изд.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 200 с. 5 экз.

85.31

Д21 Даукеева, С.

Философия музыки Абу Насра Мухаммада аль-Фараби [Текст] / С. Даукеева.- Алматы: Фонд Сорос-Казахстан, 2002.- 352с. 2экз.

87.3(5Каз)

Ж79 Жолмухамедова, Н.

В поисках прекрасного: Аль-Фараби и Ибн Сина [Текст]: Монография / Н. Жолмухамедова; Под общ. ред. З.К. Шаукеновой.- Алматы: ИФПР КН МОН РК, 2014.- 200с. 1 экз.

87.3

К28 Касымжанов, А.Х.

Аль-Фараби [Текст] / А.Х. Касымжанов; Под ред. проф. Ж.А. Алтаев.- 2-е изд.- Алматы: Қазақ университеті, 2019.- 202 с. 5 экз.

87.3

К43 Кирабаев, Н.С.
Социальная философия мусульманского востока [Текст]: эпоха средневековья / Н.С. Кирабаев.- М.: УДН, 1987.- 176с. 1 экз.

87.3(5Каз)

Н31

Наследие Аль-Фараби и формирование нового интегрального мировоззрения [Текст]: Монография.- Алматы: ИФПР КН МОН РК, 2012.- 323 с. 1 экз.

87.3

О-117

О логическом учении Аль-Фараби [Текст].- М.: Наука, 1982.- 200с. 1 экз.

87.3я7

С59 Соколов, В.В.

Средневековая философия [Текст]: учеб.пособие / В.В. Соколов.- М.: Высш.шк., 1979.- 448с. 5 экз.

87.3

С69

Социальные, этические и эстетические взгляды Аль-Фараби [Текст].- Алма-Ата: Наука, 1984.- 176с.- (Институт философии и права). 2 экз

Фарабитану (қазақ тілінде)

91.9

Ә19 Әбу Насыр әл-Фараби. (870-950):библиографиялық көрсеткіш[Мәтін]. /Қ.Б. Жарықбаев.-Алматы.-2012.- 474 б. 5 экз.

85.31

Ә49 Әл-Машани, А.

Көп томдық шығармалар жинағы [Мәтін]. Т.16. Әл-Фараби және музыка / А. Әл-Машани.- Алматы: Алатау, 2010.- 368с.- (Мәдени мұра). 3 экз.

87.3

Ә49 Әл-Фараби оқулары.-Алматы.-2019

86.38

Д33 Дербісәлі, Ә.

Қауам ад-дин әл-итқани (иқани) әл-Фараби ат-Түркістани (1286-1357). Өмірі мен мұрасы [Мәтін] / Ә. Дербісәлі; Жауапты ред. Ә. Момынов.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2013.- 243 б. 1 экз.

87.3(5Каз)

К66 Көбесов, А.

Әл-Фараби мен Абайды қатар оқығанда [Мәтін]: зерттеу еңбек / А. Көбесов.- Алматы: Қазақ университеті, 2006.- 58б. 2 экз.

87.3(5Каз)1/6-8)

К66 Көбесов, А.

Әл-Фарабидің ашылмаған әлемі [Мәтін]: Оқу құралы / А Көбесов.- Алматы: Санат, 2002.- 176б. 1 экз.

87.3(2=A=Я)

М32 Машани, А.

Әл-Фараби көпірі [Мәтін]. 1-ші т. / А. Машани.- Алматы: Алатау, 2005.- 296б. 1 экз.

87.3(2=A=Я)

М32 Машани, А.

Әл-Фараби көпірі [Мәтін]. 2-ші т. Әл-Фараби романы: Мақалалар / А. Машани.- Алматы: Алатау, 2005.- 352б. 1 экз.

83.3/2к/

М32 Машанов, А.

Әл-Фараби және Абай [Мәтін] / А. Машанов.- Алматы: Қазақстан, 1994.- 180б. 2экз.

87.3(2)

Ф23

Фарабитану: оқу құралы.[Мәтін]/-Алматы.-2019.-140 б.

87.3(2)

Ф23

Фарабитану [Мәтін]. 16-шы.- Астана: Лотос-Астана, 2006.- 440б. 5экз.

83.3(5Қаз)+72(5Қаз)

Ф23

Фараби ғибратты ғалым.(Фарабитанушы ғалым А.Ж. әл-Машаниге арналады) [Мәтін] / Құраст. Ш. Абдраман.- Алматы: OFK, 2006.- 340б., сур.- ("Ұлы тұлғалар" атты ғылыми-ғұмырнамалық серия). 3экз.

Фарабитану (орыс тілінде)

87.3(5)

А56

Аль-Фараби и развитие восточной философии [Текст] / А.Н.Нысанбаев, Г.К.Курмангалиева, Г.Р.Коянбаева и др.- Астана: Елорда, 2005.- 320с. 1экз.

87.3(0)415.1

К28 Касымжанов, А.Х.

Абу-Насыр Аль-Фараби [Текст] / А.Х. Касымжанов.- М.: Мысль, 1982.- 198с.- ((Мыслители прошлого)). 2 экз.

74

К88 Кубесов, А.А.

Педагогическое наследие аль-Фараби [Текст] / А.А. Кубесов.- Алма-Ата: Мектеп, 1989.- 152с.

51

К88 Кубесов, А.

Математическое наследие Аль-Фараби [Текст] / А. Кубесов.- Алма-Ата: Наука, 1974.- 247с. 1экз.

87.3(0)

Ф240 Аль-Фараби.

Социально-этические трактаты [Текст] / Аль-Фараби.; Ред.-сост.А.Х.Касымжанов.- Алматы: Наука, 1973.- 400с. 3 экз.

Электронды ресурстар

83.3Қаз

А11 А.әл-Машани.

Әл-Фараби және бүгінгі ғылым. Көп томдық шығармалар жинағы [Электронный ресурс]. Т.6 / А.әл-Машани.- 8, 29МБ.- Астана: Алатау, 2007.- 224б.

http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AI_Mashanin_AI_Farabi.rar

83.3Қаз

А11

А.әл-Машани.

Табу. Көп томдық шығармалар жинағы [Электронный ресурс]. Т.5 / А.әл-Машани.- 12, 6МБ.- Астана: Алатау, 2007.- 296б. http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AI_Mashanin_Tabu.rar

83.3Қаз

A11

А.әл-Машани.

Әл-Фараби және бүгінгі ғылым. Көп томдық шығармалар жинағы [Электронный ресурс]. Т.6 / А.әл-Машани. - 8, 29МБ.- Алматы: Алатау, 2007.- 224б.

http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AI_Mashanin_AI_Farabi.rar

86.38Қаз

A11

А.әл-Машани.

Ғалами мор. Көп томдық шығармалар жинағы [Электронный ресурс]. Т.13 / А.әл-Машани.- 10, 6МБ.- Астана: Алатау, 2010.- 320б. http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AI_Mashanin_Galami_mor.rar

85.31

A16

Абу Насыр Ал - Фараби. 10 - томдық шығармалар жинағы [Электрондық ресурс]. 1-бөлім.Т.8. Музыка туралы үлкен кітап.- 12, 5 МБ.- Астана: Лотос-Астана, 2008.- 360б.

http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Muzika_1.pdf

85.31

A16

Абу Насыр Ал - Фараби. 10 - томдық шығармалар жинағы [Электрондық ресурс]. 2-бөлім.Т.9. Музыка туралы үлкен кітап.- Астана: Лотос-Астана, 2008.- 377б.

<http://elib.kaznu.kz/book/1153>

87.3

A35 **Азимхан, А.**

Философское приношение Аль-Фараби [Текст] / А. Азимхан; Пер. с араб. Т.К.Ибрагим, Н.Ф. Ефремов.- Алматы: Айкос, 2006.- 279с. 1экз. <http://elib.kaznu.kz/book/1128>

85.3

A 44 **Аликбаева, М.**

Әбу Насыр әл-Фарабидің музыка ілімі [Мәтін] : монография / М. Б. Аликбаева ; шығарушы редакторы А. Иманғалиева; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2015. - 172, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1129>

A 46

Алтаев, Ж.

Әл-Фараби және ислам философиясы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. Алтаев, Ж. А. Әмірқұлова; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2012. - 161, [3] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1130>

72я73

A 46 **Алтаев, Жақыпбек**

Әл-Фараби өркеніеттер сұхбатында [Мәтін] : көптомдық шығармалар жинағы / Ж. Алтаев ; Әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2017. <http://elib.kaznu.kz/book/9506>

84

A 50 **Алимжанов, А.**

Возвращение учителя или повесть о скитаниях Абу Насра Мухаммеда Ибн-Тархана Ибн-Узлаг Аль-Фараби Ат-Турки [Текст] : монография / А. Т. Алимжанов. - Алматы : Санат, 2001. - 190, [2] с.<http://elib.kaznu.kz/book/9740>

87.3

A50 **Алтаев, Ж.**

Аль-Фараби – великий мыслитель Востока [Текст] : монография / Ж. Алтаев; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы : Қазақ университеті, 2018. - 207, [2] с.<http://elib.kaznu.kz/book/8579>

A 79

Ардакани, Р.

Фараби - основоположник исламской философии [Текст] : монография / Р. Д. Ардакани ; пер. с перс. А. Абсаликова; Фонд исследований исламской культуры. - М. : ООО "Садра", 2014. - 130, [1]

c.<http://elib.kaznu.kz/book/1144>

A44

Altayev, Zh.

Al-Farabi Philosophy of the Second Master [Text] : monograph / Z. Altayev. - Amsterdam : Turkevi Research Centre, 2019. - 96 p. <http://elib.kaznu.kz/book/10060>

87.3 я 73

A46 Алтаев, Ж.

Қазақ философиясы [Электрондық ресурс]: Оқулық / Ж. Алтаев, А. Қасабек.- 73, 1 МБ.- Алматы: Қазақ университеті, 2017.- 222 б., 8 б. сур. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Altaev_Kazakh_filosofyasi.pdf

87.3

A56 Аль-Фараби, А.Н.

Книга букв [Электронный ресурс] / А.Н. аль-Фараби; пер. К.Х. Таджиковой.- 23 6 МБ.- Алматы: Қазақ университеті, 2005.- 220 с.

[http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/Abu_Nasiral-Farabi\(Kniga_Bukv\).rar](http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/Abu_Nasiral-Farabi(Kniga_Bukv).rar)

87.3

A56 Аль-Фараби.

Комментарий к "Альмагесту" Птолемея [Электронный ресурс]: Перевод с арабского А.Кубесова и Дж. аль-Даббаха / Аль-Фараби.- 19, 3 МБ.- Алма-Ата: Наука, 1975.- 527 с. 0 экз

http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Komentarii_Almagestu.pdf

87.3

A56 Аль-Фараби, А.Н.

Философские трактаты [Текст] / Абу Насыр Аль-Фараби; Пер.с арабс.- Алма-Ата: Наука, 1972.- 256с.

<http://padaread.com/?book=18732&pg=1>

87я73

A56

Аль-Фараби и современность [Текст] : учеб. пособие / Г. М. Мутанов, К. Х. Таджикова, М. Ш. Хасанов и др. ; МОН РК, КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2014. - 221, [1] с. : ил. - (Қазақстан 2050. Мәңгілік ел). - Библиогр.: с. 208; 218-219. <http://elib.kaznu.kz/book/9156>

87.3

A56 Аль-Фараби.

Логические трактаты [Текст] / Аль-Фараби.- Алма-Ата: Наукашк., 1975.- 672с. 1экз.

<http://padaread.com/?book=18726&pg=1>

87.3+85.31

A56 Аль-Фараби.

Трактаты о музыке и поэзии [Текст] / Аль-Фараби; Пер с араб.- Алматы: Ғылым, 1992.- 448с. 0экз.

<http://elib.kaznu.kz/book/1142>

A56

Аль - Фараби и развитие восточной философии [Электронный ресурс].- 31, 1 МБ.- Астана: Елорда,

2005.- 320 с. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Farabi_razvitie_filosofii.pdf

87.3

A56 Аль-Фараби.

Естественно - научные трактаты [Электронный ресурс]: Перевод с арабского / Аль-Фараби.- 57, 5 МБ.- Алма-Ата: Наука, 1987.- 496с. 0 экз.

http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Al_Farabi_Estestvenno_nauchnye_traktaty_.pdf

87.3

A79 Ардакани, Р.Д.

Фараби - основоположник исламской философии [Электронный ресурс] / Ризо Довари Ардакани; пер.с. перс. А.Абсаликова.- 26, 1 МБ.- М.: ООО "Садра", 2014.- 132с. 0 экз.

http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Ardakani_Farabi_osnovopolozhnik.pdf

84Қаз7

- Ә14 Әбдіраманов, Ш.**
Әл-Фараби көпірі [Мәтін]: повесть, әңгімелер / Ш Әбдіраманов.- Алматы: Жалын, 1988.- 224с. 2экз.
<http://kazneb.kz/bookView/view/?brId=1589255&lang=kk>
- Ә 19**
Әбу Насыр әл-Фараби мұрасы және қазіргі заман = Abu Nasr al-Farabi' s legacy and modernity [Мәтін] : халықаралық ғылыми-теориялық конф. материалдары, 12-13 желтоқсан 2013 ж. / ҚР Білім және ғылым м-гі, Әл-Фараби атын. ҚазҰУ ; жауапты ред. Д. Т. Көптілеуова ; сый Әдістемелік бөлімнен. - Алматы : Қазақ университеті, 2013. - 351, [3] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9751>
- 87.21**
Ә19 Әбу, Насыр әл- Фараби.
Мегафизика [Электронный ресурс]. Т.2 / Насыр әл -Фараби Әбу.- 15, 8 МБ.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 336с. http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/Metafizika.pdf
- 87.3**
Ә19
Әбу Насыр әл-Фараби. Таңдамалы трактаттары [Мәтін] / құраст: Ә. Нысанбаев, Ф. Құрманғалиева, Ж. Сандыбаев.- 74, 5 МБ.- Алматы: Арыс, 2009.- 656 б. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Al-Farabi_Tandamaly_traktattari.pdf
- 87.8**
Ә49 әл-Фараби, А.Н.
Әлеуметтік философия. Эстетика. Этика [Электрондық ресурс]. Т.4: он томдық шығармалар жинағы / А.Н. әл-Фараби.- 42 5 МБ.- Астана: Лотос-Астана, 2007.- 296 б.
[http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AbuNasyral-Farabi\(filosofia\).rar](http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/AbuNasyral-Farabi(filosofia).rar)
- 87.3(2)**
Ә49
Әл-Фараби философиясы: Жыпырма томдық [Мәтін]. 2-ші т. Әл-Фараби философиясы.- Астана: Аударма, 2005.- 480б. 2экз.<http://kazneb.kz/bookView/view/?brId=1110633&lang=kk>
- 87.3(2)**
Ә49
Әл-Фараби философиясы: Жыпырма томдық [Мәтін]. 3-ші т. Әл-Фараби философиясы.- Астана: Аударма, 2005.- 496б.- (Әлем әдебиеті кітапханасы). 2экз.<http://kazneb.kz/bookView/view/?brId=1110634&lang=kk>
- Ә 49**
Әл-Фарабидің стилі мен лексикасы [Электрондық ресурс] : оқу құралы / ауд. Ә. Ш. Әлімжанова . - Б.м. : Б.и., Б.г., - - Б.ц.<http://elib.kaznu.kz/book/3366>
- 87.3**
Ә 52
Әл-Фараби мен Ибн Сина философиясы. Әлемдік философиялық мұра [Мәтін]Т.4. : 20 томдық / . - Алматы : Жазушы, 2005 .- 566, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1731>
- Б 84**
Бурабаев, М. С.
Фараби - Аристотельден кейінгі екінші ұстаз [Мәтін] : монография / М. С. Бурабаев; Орталық Азия университеті. - Алматы : Мария, 2006. - 276, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1165>
- Б 91**
Бурабаев, М. С.
Проблемы бытия и познания в философии аль-Фараби [Текст] : монография / М. С. Бурабаев, А. М. Кенисарин, Г. В. Курманғалиева ; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата : Наука КазССР, 1988. - 221, [2] с.<http://elib.kaznu.kz/book/9665>
- 83.3**
В15 Алимжанов, А.
Возвращение учителя [Электронный ресурс]: Роман / А. Алимжанов.- 44, 0 МБ.- Алматы: Санат, 1998.- 192б. 0 экз. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Alimjanov_Vojvrashenie.pdf

Г 24

Гафуров, Б.

Ал-Фараби [Текст] : в истории культуры / Б. Г. Гафуров, А. Х. Касымжанов; АН СССР, Ин-т востоковедения. - М. : Наука, 1975. - 179, [4] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1166>

Г 24

Гафуров, Б.

Аль-Фараби в истории культуры [Электронный ресурс] : моногр. / Б. Г. Гафуров, А. Х. Касымжанов ; под ред. Ж. А. Алтаева ; КазНУ им. аль-Фараби. - 2-е изд. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2019. - 198, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9529>

Г83

Григорян, С.

Из истории философии Средней Азии и Ирана (VII-XII вв.) [Электронный ресурс] : с приложением избранных философских произведений Фараби, Газали и Маймонида / С. Н. Григорян ; АН СССР, Ин-т философии. - М. : АН СССР, 1960. - 328, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9872>

85.31

Д21 Даукеева, С.

Философия музыки Абу Насра Мухаммада аль-Фараби [Текст] / С. Даукеева.- Алматы: Фонд Сорос-Казахстан, 2002.- 352с. 2экз. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Daykeeva_Farabi.pdf

86.38

Д33 Дербісәлі, Ә.

Қауам ад-дин әл-итқани (иқани) әл-Фараби ат-Түркістани (1286-1357). Өмірі мен мұрасы [Мәтін] / Ә. Дербісәлі; Жауапты ред. Ә. Момынов.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2013.- 243 б. 1экз. <http://elib.kaznu.kz/book/1168>

Д33

Дербісәлиев, Әбсаттар

Қазақ даласының жұлдыздары [Мәтін] : тарихи-филологиялық зерттеу / Ә. Дербісәлиев. - Алматы : Рауан, 1995. - 237, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/book/2016>

Д 36

Дербісәлиев, Ә.

Әл-Фарабидің эстетикасы [Текст] : оқу құралы / Ә. Дербісәлиев, Қаз. ССР жоғары және орта арнаулы білім м-гі, С. М. Киров атын. ҚазМУ. - Алматы : Б.и., Б.г.. - 67 б. <http://elib.kaznu.kz/book/9635>

Д40

Джахид, А.

Абу Наср аль-Фараби о государстве [Электронный ресурс] : моногр. / А. М. Джахид ; отв. ред. А. М. Богоутдинов; АН Таджикской ССР, Отдел философии. - Душанбе : ДОНИШ, 1966. - 116, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9728>

Д85

Духовное наследие аль-Фараби [Текст] : история и современность / М. С. Бурабаев [и др.]. - Алматы :

КазгосИНТИ, 2001. - 217, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1169>

Е82 **Есенов, Ш.Е.**

Аль-Фараби Математические трактаты [Электронный ресурс]: Книга / Ш.Е. Есенов.- 4, 73МБ.- Алма-Ата, 1972.- 318с. http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/Matematicheskije_traktaty.rar

87.3я7

Е86 Есім, Ғ.

Фалсафа тарихы [Мәтін]: оқулық-хрестоматия / Ғ. Есім.- Алматы: РБК, 2004.- 30б. 0 экз. <http://kazneb.kz/bookView/view/?brId=1591315&lang=kk>

Ж36 Жәнібеков, Е.

Әл-Фарабидің физикалық көзқарасы [Электронный ресурс] / Е Жәнібеков.- 5, 65 МБ.- Алматы: Рауан, 1993.- 112 б. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Janibekov_al_Farabi.pdf

87.3(5Каз)

Ж79 Жолмухамедова, Н.

В поисках прекрасного: Аль-Фараби и Ибн Сина [Текст]: Монография / Н. Жолмухамедова; Под общ. ред. З.К. Шаукеновой. - Алматы: ИФПР КН МОН РК, 2014. - 200с. 1 экз. <http://iph.kz/doc/ru/496.pdf>

И20

Иванов, А.

Учение аль-Фараби о познавательных способностях [Текст]: монография / А. С. Иванов; дар. О. Т. Таттибекова; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата: Наука, 1977. - 214, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1171>

К 14

Казибердов, А.

Абу Наср аль-Фараби [Электронный ресурс]: исследования и переводы / А. Л. Казибердов, С. А. Муталибов; АН Узбекской ССР, Ин-т востоковедения им. Абу Райхана Беруни, Ин-т философии и права им. И. М. Муминова. - Ташкент: Фан, 1986. - 200 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9736>

К 14

Казибердов, А.

Сочинения Абу Насра ал-Фараби в рукописях института востоковедения АН УзССР [Электронный ресурс]: с приложением русского перевода трактата ал-Фараби "Ат-та' ликат" (комментарии) / А. Л. Казибердов; АН Узбекской ССР, Ин-т востоковедения им. Абу Райхана Беруни, Ин-т философии и права им. И. М. Муминова. - Ташкент: ФАН, 1975. - 98, [15] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9747>

К21

Karlıĝa, Bekir

Birmedeniyetdüşünüğü Farabi[Metin]: monografi / B. Karlıĝa; hediyeZh. Altayev; UlusalKoordinasyonKomitesi (Türkiye), Medeniyetler İttifakı. - Ankara: UyumAjans, 2016. - 107 s. <http://elib.kaznu.kz/book/1119>

К21

Karlıĝa, B.

Al-Farabi [Text]: a Civilization Philosopher / B. Karlıĝa; gift Zh. Altayev; The National Coordination Committee (Turkey) for the Alliance of Civilizations. - Ankara: Uyum Ajans, 2016. - 99 p. <http://elib.kaznu.kz/book/1118>

К 23

Карлыга, Б.

Аль-Фараби - философ цивилизаций [Текст]: монография / Б. Карлыга; пер. с англ. Р. Таукебаева; гл. ред. Г. М. Мутанов; дар. Ж. А. Алтаева; Центр аль-Фараби при КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы: Қазақ ун-ті, 2016. - 96, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1164>

К28

Касымжанов, А.Х.

Абу-Наср аль-Фараби [Электронный ресурс] / А.Х. Касымжанов.- 5, 65 МБ.- М.: Мысль, 1982.- 198с.- (Мыслители прошлого). http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Kasymzhanov_Abu_Nasr_al_Farabi.pdf

К 28

Касымжанов, А. Х.

Абу-Наср аль-Фараби [Текст]: монография / А. Х. Касымжанов. - Алматы: [б. и.], 1997. - 127, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1172>

К 28

Касымжанов, А.

Великий мыслитель Востока [Текст]: для народных университетов культуры / А. Х. Касымжанов, Р. К. Луканин, Е. Д. Харенко. - Алма-Ата: Казахстан, 1975. - 55, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1174>

К 28

Касымжанова, А.

Обоснование политической науки в наследии Абу Насра аль-Фараби [Текст]: (870-950) / А. А. Касымжанова; дар.: Касымжановой, Ф. Б. Баймбетова. - Алматы: ТОО "Компания PS", 1998. - 233

с.<http://elib.kaznu.kz/book/1175>

К 28

Касымжанов, А.

Аль-Фараби [Текст] : монография / А. Касымжанов ; под ред. Ж. А. Алтаева ; КазНУ им. аль-Фараби. - 2-е изд. - Алматы : Қазақ университеті, 2019. - 201 с. : ил. - (Мыслители прошлого) (Рухани жаңғыру). - 100 (тираж).<http://elib.kaznu.kz/book/9123>

87я73

К 28 Касымжанова, А.

Аль-Фараби и арабо-мусульманская культура [Текст] : учеб. пособие / А. А. Касымжанова. - Алматы : Домино, 2001. - 156, [1] с.<http://elib.kaznu.kz/book/9668>

К 28

Касымжанов, А.

Аль-Фараби [Электронный ресурс] : брошюра / А. Х. Касымжанов. - Алма-Ата : Б.и., 1974. - 35, [1] с.<http://elib.kaznu.kz/book/9759>

К 43

Киришбаев, А.

Аль-Фараби [Электронный ресурс] : монография / А. Киришбаев. - Урумчи : Синьцзян. нар. изд-во, 2000. - 175 с.<http://elib.kaznu.kz/book/9752>

87.3(0)я73

К 66 Көбесов, А.

Әбу Насыр әл-Фараби [Мәтін] : монография / А. Көбесов; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2004. - 174, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1176>

К 66

Көбесов, А.

Әл-Фараби мен Абайды қатар оқығанда [Мәтін] : зерттеу еңбек / А. Көбесов; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2006. - 54, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1178>

Кубесов, Ауданбек Кубесович

Естественно-математическое наследие аль-Фараби [Текст] : монография / А. К. Кубесов ; дар. К. Н. Нарисбаева; КазГНУ им. аль-Фараби, Научно-исследовательский центр "аль-Фараби". - Алматы : Қазақ университеті, 1997. - 24 с.<http://elib.kaznu.kz/book/1179>

84каз7

К66 Көбесов, А.

Әл-Фараби мен Абайды қатар оқығанда [Мәтін]: [Электронный ресурс] зерттеу еңбек / А. Көбесов. - Алматы: Қазақ университеті, 2019. - 58б. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Abai/Farabi_men_Abai.pdf

87.3(5Каз)1/6-8)

К66 Көбесов, А.

Әл-Фарабидің ашылмаған әлемі [Мәтін]: [Электронный ресурс] Оқу құралы / А Көбесов.- Алматы: Санат, 2002.- 176б. 1экз. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Kobesov_Farabi_alemi.pdf

К66

Көбесов, А.

Әл-Фараби [Электронный ресурс] / А Көбесов.- 31, 1 МБ.- Алматы: Қазақстан, 1971.- 172 б. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Kobesov_Farabi.pdf

74.03(2)

К 88

Кубесов, А.

Педагогическое наследие аль-Фараби [Текст] : монография / А. К. Кубесов. - Алма-Ата : Б.и., Б.г.. - 151,[1] с.<http://elib.kaznu.kz/book/9534>

51

К88 Кубесов, А.

Математическое наследие Аль-Фараби [Электронный ресурс] / А. Кубесов.- 4, 19 МБ.- Алма-Ата: Наука Казахской ССР, 1974.- 249с. http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/Matematicheskoe_nasledie.rar

Л 86

Луфа Эйан,

Аль-Фараби и современность [Текст] : [сб.] / Луфа Эйан, Уй Юань, Гуй Лиян. - Пекин : Изд-во обществ. наук КНР, 2015. - 231 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9637>

87.3

Қ 13

Қабылова, А.

Әбу Наср әл-Фараби және араб-мұсылман философиясы [Мәтін] : оқу құралы / А. С. Қабылова; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2004. - 51, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1180>

Қ 17

Қазақ философиясы тарихы [Мәтін] : ежелгі дәуірден қазіргі заманға дейін / ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану ин-ты. - Алматы : ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану ин-ты, 2014 . 1-т. : **Қазақ философиясының қалыптасуы.** - 391, [9] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1181>

Қ 17

Қазақ халқының философиялық мұрасы [Мәтін] : 20-томдық / [құраст. Ә. Нысанбаев, Ғ. Құрманғалиева]. - Астана : Аударма, 2005. 3-том : **Әл-Фараби философиясы.** - 494, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9710>

Қ 41

Қарлыға, Б.

Әл-Фараби – өркеніет философы [Мәтін] : жинақ / Б. Қарлыға; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2016. - 96, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9636>

63.3(5Қаз)

Қ74 Құл-Мұхаммед, М.

Әл-Фараби [Электронный ресурс]: тарих, тұлға, уақыт / М. Құл-Мұхаммед.- 5, 31 МБ.- Алматы: Аруна баспасы, 2006.- 96 б.- («Шығыстың ұлылары» топтамасы). [http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/EU/KulMuhammed\(Al_Farabi\).rar](http://lib.tarsu.kz/rus/all.doc/Elektron_res/EU/KulMuhammed(Al_Farabi).rar)

87.3(2=A=Я)

М32 Машани, А.

Әл-Фараби көпірі[Электронный ресурс]. [Мәтін]. 1-ші т. / А. Машани.- Алматы: Алатау, 2005.- 296б. 1экз. <http://kazneб.kz/bookView/view/?brId=116039&lang=kk>

83.3/2к/

М32 Машанов, А.

Әл-Фараби және Абай[Электронный ресурс]. [Мәтін] / А. Машанов.- Алматы: Қазақстан, 1994.- 180б. 2экз. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Abai/33_Farabi_Abai.pdf

85.31

М32 Әл-Машани, А.

Әл-Фараби және музыка. Көп томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : жинақ / А. Ж. Әл-Машани ; ред. алқа Ш. А. Абдраман [және т. б.]. - Алматы : Алматы-Болашақ, 2011 .

М32

Машанов, А.

Әл-Фараби [Мәтін] : 870-1970 : тарихи-деректі кітап / А. Ж. Машанов ; сый: Дулатовадан, Т. Сайрамбаев. - Алматы : Жазушы, 1970. - 244, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1184>

83.3

М32 Әл-Машани, Ақжан

Әл-Фараби және Абай. Көп томдық шығармалар жинағы [Электрондық ресурс] :Т.2 жинақ / А. Әл-Машани. - Алматы : Алатау, 2005.<http://elib.kaznu.kz/book/9875>

39.11

М38

Аль-Машани, А.

Аль-Фараби и современная наука. Солнечные часы в Казахстане . Многотомное собрание сочинений [Текст] : Т. 8 / А. Аль-Машани ; редкол.: Д. К. Сулеев (пред.), Ш. А. Абдраман (зам. пред.), У. Е. Сыдыков [и др.] ; КазНТУ им. К. И. Сатпаева, Междунар. общественный фонд "Аль-Машани". - Алматы : Б.и., 2007. - 218, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1122>

87.3

М63 Мир ценностей аль-Фараби и аксиология XXI века [Текст] : / МОН РК, Ин-т философии и политологии ; гл. ред. А. Н. Нысанбаев. - Алматы : [б. и.], 2006. <http://elib.kaznu.kz/book/1185>

Н31

Наследие аль-Фараби и современная философия взаимопонимания [Текст] : посвящ. 20-летию независимости РК / Г. К. Курмангалиева, А. Н. Нысанбаев, Г. Г. Соловьева и др. ; [гл. ред. А. Н. Нысанбаев] ; МОН РК, Ком. науки, Ин-т философии и политологии. - Алматы : Ин-т философии и политологии КН МОН РК, 2011. - 247 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9743>

87.3

Н31 Наследие Абу Насра аль-Фараби в трудах Института философии, политологии и религиоведения КН МОН РК [Электронный ресурс] : библиография : 1991-2012 гг. / Ин-т философии, политологии и религиоведения КН МОН РК; под ред. З. К. Шаукенова ; сост. Н. Х. Жолмухамедова. - Алматы : ИФПР КН МОН РК, 2012. - 76, [2] с.

Н31

Наследие аль-Фараби и формирование нового интегрального мировоззрения [Текст] : монография / МОН РК, Ин-т философии, политологии и религиоведения; под ред. З. К. Шаукеновой. - Алматы : ИФПР КН МОН РК, 2012. - 322, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1187>

87.3

Н31 Наследие аль-Фараби и мировая культура (2000 ; Алматы)
Материалы международного конгресса "Наследие аль-Фараби и мировая культура", 28-29 сентября 2000 г. [Текст] : сборник / Наследие аль-Фараби и мировая культура (2000 ; Алматы), МОН РК, Ин-т философии и политологии ; гл. ред. А. Н. Нысанбаев. - Алматы : Ин-т философии и политологии МОН РК, 2001. - 475, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9642>

О-11

О логическом учении аль-Фараби [Текст] : монография / М. С. Бурабаев, А. С. Иванов, Е. Д. Харенко ; дар. В. В. Комаровой; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата : Наука, 1982. - 197, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1188>

87.3(0)

О-72

Орта ғасырлық ислам-түрік және жаңа дәуірдегі батыс философиясы [Мәтін].- Астана: Аударма, 2009.- 376б.- (Қазақ халқының философиялық мұрасы және әлемдік философия). 5экз. <http://kazneb.kz/bookView/view/?brId=1108572&lang=kk>

Р 18

Райнов, Т.

Великие ученые Узбекистана (IX-XI вв.) [Электронный ресурс] : очерк / Т. И. Райнов; АН СССР, Ин-т языка, литературы и истории. - Ташкент : УзФАН, 1943. - 65, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9874>

С21 Сатыбекова, С.К.

Гуманизм аль-Фараби [Электронный ресурс] / С.К. Сатыбекова.- 31, 1 МБ.- Алма-Ата: "Наука" Казахской ССР, 1975.- 146. 0 экз. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Satibekova_Gumanizm_al_Farabi.pdf

87.3я7

С59 Соколов, В.В.

Средневековая философия [Текст]: учеб. пособие / В.В. Соколов.- М.: Высш.шк., 1979.- 448с. 5экз. http://mts.edu.27.ru/biblio/Phil/colection/pdf/1979_sokolov.pdf

С 69

Социальные, этические и эстетические взгляды аль-Фараби [Текст] : монография / М. С. Бурабаев, Г. К. Курмангалиева, А. В. Сагадеев ; отв. ред. Ж. М. Абдильдин; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата :

Наука, 1984. - 173, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1190>

74.58

С 90 Сүлейменов, П.

Әл-Фараби және қазақ халқының рухани мұрасы [Мәтін] : оқу-әдістемелік құралы / П. М. Сүлейменов ; сый П. М. Сүлейменов; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2006. - 30, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1191>

84

С 90 Сүлейменов, П.

Әл-Фараби және қазақ халқының рухани мұрасы [Мәтін] : оқу құралы / П. М. Сүлейменов; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 195, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1192>

С 90

Сүлейменов, П.

Әл-Фараби және қазақ халқының рухани мұрасы [Мәтін] : оқу құралы / П. М. Сүлейменов; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - 2-бас., өңд., толық. - Алматы : Қазақ университеті, 2016. - 284, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1193>

T23

Таукелев, А.

Государственно-правовые взгляды аль-Фараби [Электронный ресурс] : монография / А. Н. Таукелев, Г. С. Сапарғалиев; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата : Наука, 1975. - 101, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1194>

87.3

T 28 Творчество аль-Фараби в социокультурном измерении Востока и Запада: к 10-летию журнала "Аль-Фараби", междунар. круглый стол(2012; Алматы).

Материалы Международного круглого стола "Творчество аль-Фараби ...", 2012 г. [Текст] : сборник / Ин-т философии, политологии и религиоведения, Ком. науки, МОН РК ; редкол.: Г. К. Курманғалиева, Н. Л. Сейтахметова, З. К. Шаукенова и др.. - Алматы : ИФПР КН МОН РК, 2012. - 299 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9746>

87.21

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Метафизика. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : жинақ. Т.1 / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 333, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1145>

87.21

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Метафизика. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : жинақ. Т.2 / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 334, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1146>

87.4

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Логика. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 365, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1147>

87.8

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Әлеуметтік философия. Этика. Эстетика. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : Т.4. жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 293, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1148>

87.7

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Әлеуметтік философия. Этика. Эстетика. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : Т.5. жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 301, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1149>

72

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Ғылым (математика және жаратылыстану). Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : Т.6. жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 299, [4] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1150>

22.6

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,
Птолемейдің "Әлмагестіне" түсініктемелер. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : Т.7. жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2007. - 342, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1151>

87.3

Ф23

Фарабитану. Жиырма томдық [Электронный ресурс]. 16-том / Құрастырушылар: Ә. Нысанбаев, Ғ. Құрманғалиева. - 105 МБ.- Астана: Аударма, 2006. - 440б. - (Қазақ халқының философиялық мұрасы)
http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Kazakh_halhinin_filosofialik_murasi.pdf

Ф23

Фараби гибратты ғалым. Ғарабитанушы ғалым А.Ж. Әл-Машаниге арналады [Электронный ресурс] / Құрастырған Ш. Абдраман. - 31, 1 МБ.- Алматы, 2006. - 340 б.
http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Farabi_gibratti_galim.pdf

87.3

Ф 23 Әбу Насыр әл-Фараби,

Әл-Фараби мұрасы. Он томдық шығармалар жинағы [Мәтін] : Т.10. жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби. - Астана : "Лотос-Астана", 2009. - 429, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1154>

Ф 23

Әбу Насыр әл-Фараби,
Бақыт туралы кітап [Мәтін] : төрт кітаптан тұратын таңдамалы трактаттар / Әбу Насыр әл-Фараби ; бас ред. Р. Сейсенбаев ; сый Ж. Алтаевтан. - Алматы : RS; Халықаралық Абай клубы, 2015. - 834, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1155>

Ф23

Әбу Насыр әл-Фараби,
Қайырымды қала [Мәтін] : жинақ / Әбу Насыр әл-Фараби ; ред. К. Серікбаева ; сый Р. Сейсенбаевтан. - Алматы : RS; Халықаралық Абай клубы, 2015. - 281, [3] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1156>

Ф23

Әбунәсір әл-Фараби,
Трактат және өлеңдер [Мәтін] : монография / Әбунәсір әл-Фараби ; ауд. А. Нысаналин ; сый Қожакеевтен. - Алматы : Жазушы, 1974. - 40 б. <http://elib.kaznu.kz/book/1157>

87я73

Ф23

Әл-Фараби және қазіргі заман [Мәтін] : оқу құралы / Ғ. М. Мұтанов [және т. б.] ; жалпы ред. басқ. Ғ. М. Мұтанов ; қазақ тіліне ауд. Г. Ж. Нұрышева; ҚР Білім және Ғылым министрлігі, әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2014. - 231, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1160>

87.3

Ф 23

Әл-Фараби философиясы [Мәтін] : Т.2. жиырма томдық / құраст.: Ә. Нысанбаев, Ғ. Құрманғалиева. - Астана : Аударма, 2005. - 478, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1161>

Ф 23

Әл-Фараби,
Әлеуметтік-этикалық трактаттар [Мәтін] : монография / Әл-Фараби ; жауапты ред. А. Х. Қасымжанов ; қазақшаға ауд.: Қ. Сағындықов, М. Жанғалин, М. Ишмұхамедов ; сый: Х. Ж. Сүйіншәлі, Т. Сайрамбаев; Қазақ ССР ҒА, Философия және право ин-ты. - Алматы : Ғылым, 1975. - 420 б. <http://elib.kaznu.kz/book/1162>

Ф 23

Әл-Фараби,
Философиялық трактаттар [Мәтін] : монография / Әл-Фараби ; сый Ә. Қ. Шеденов; Қазақ ССР ҒА, Философия және право ин-ты. - Алматы : Ғылым, 1973. - 446, [2] б. <http://elib.kaznu.kz/book/1163>

85.31

Ф 23

Әбу Насыр әл-Фараби,
Музыка туралы үлкен кітап [Мәтін] : монография / Әбу Насыр әл-Фараби ; ауд. Ж. Сандыбаев ; сый Ж.

Алтаев. - Алматы : Колор, 2008. - 751, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/1711>

83.3

Ф 23

Әбу Насыр Мухаммад Әл-Фараби,

"Ұлы дұға", Жарқыраған сұрақтар мен толымды жауаптардан [Мәтін] : монография / Әбу Насыр Мухаммад Әл-Фараби ; жауап. ред. Ә. Б. Дербісәлі ; сый А. Хаван. - Астана : Өрнек, 2017. - 101 б.<http://elib.kaznu.kz/book/1715>

Ф 23

Әл-Фараби және заманауи Қазақстан философиясы [Мәтін] : монография / Ж. А. Алтаев [және т.б.]; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ университеті, 2012. - 234 б.<http://elib.kaznu.kz/book/1975>

87.3

Ф 23

Әбу Насыр әл-Фараби,

Қайырымды қала. Музыка туралы кітап [Мәтін] : әлеуметтік-этикалық трактаттар / Әбу Насыр әл-Фараби ; [жоба авт. Р. Сейсенбаев]; Ұлы ақын-жазушылар мен ойшылдар аллеясы, Аманат журналының кітапханасы. - Алматы : RS ; Халықаралық Абай клубы, 2018. - 929, [6] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9307>

Ф 23

Әл-Фарабидің қайырымды қаласы және болашақ ұрпақ тәрбиесі [Текст] : студенттік топтарда тәрбие жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік нұсқаулар / әл-Фараби атын. ҚазҰУ; құраст.: Т. Л. Тәжібаева. - Алматы : Қазақ университеті, 2016. - 46 б.<http://elib.kaznu.kz/book/9465>

Ф 23

"Әл-Фараби – даналықтың Жібек Жолымен" студ. мен жас ғалымдардың ғылыми форумы(2016; Алматы).

III Халықаралық Фараби оқулары және "Жас тілшілер" атты IV Қожакеев оқулары аясында "Әл-Фараби – ..." атты студенттер мен жас ғалымдардың ғылыми форумының материалдары. 14 сәуір, 2016 ж. [Мәтін]= "Аль-Фараби – по Шелковому Пути мудрости" : [жинақ] / Әл-Фараби атын. ҚазҰУ, Журналистика фак., Баспасөз және электронды БАҚ каф. ; [ғыл. ред. С. Медеубек, Г. С. Сұлтанбаева; жауапты ред. Н. П. Сапарходжаева]. - Алматы : Қазақ университеті, 2016. - 223 б.<http://elib.kaznu.kz/book/9638>

Ф 23

"Әл-Фараби қазақ және әлем философиясы, мәдениеті мен өркениетінде", халықаралық ғыл.-тәж. конф.(2018; Алматы).

Философия ғылымдарының докторы, профессор Алтаев Жақышбек Алтайұлының 70 жылдық мерейтойына арналған "Әл-Фараби қазақ және әлем философиясы ...", атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары [Мәтін]=Аль-Фараби в казахской и мировой философии, культуре, цивилизации : жинақ / ҚР Білім және ғылым м-гі, Әл-Фараби атын. ҚазҰУ ; [жауапты ред. Ә. Құранбек]. - Алматы : Қазақ университеті, 2018. - 363 б.<http://elib.kaznu.kz/book/9649>

Ф 23

Фараби оқулары, халықаралық ғыл. конф.(2-12 сәуір, 2019 ж.; Алматы).

"Әл-Фарабидің рухани-мұрасы мен қазіргі заманғы шығыс" атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 3 сәуір, 2019 ж. [Мәтін] : жинақ / Әл-Фараби атын. ҚазҰУ, Р. Б. Сүлейменов атын. шығыстану ин-ты ; [жауапты ред. Д. Т. Коптілеуова]. - Алматы : Қазақ университеті, 2019. - 171 б.<http://elib.kaznu.kz/book/9650>

Ф 23

"Әл-Фараби білім, тәрбие концепциялары – қазіргі жастардың рухани өмірінде" студенттердің resp-ғылыми конф.(2015; Алматы).

Қазақ тіл білімі кафедрасында құрылған "Лингвистикалық болжау орталығы" тіл үйірмесінің ұйымдастыруымен өтілетін Қазақ хандығының 550 жылдығына орай "Әл-Фараби білім, тәрбие ...", атты студенттердің республикалық-ғылыми конференциясының мақалалар жинағы [Мәтін] : жинақ / әл-Фараби атын. ҚазҰУ ; [ғыл. ред. Ә. Әбдиманұлы]. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 117, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9655>

Ф 23

Әл-Фараби: Философия. Мәдениет. Дін = аль-Фараби: Философия. Культура. Религия [Текст] : әл-Фараби атын. ҚазҰУ-нің 75 жылдығына арн. халықаралық ғылыми-тәжірибелік конф. материалдары, Алматы 18-

наурыз 2009 ж.ф / [ред. Б. Т. Жұмағұлов]. - Алматы : Қазақ университеті, 2009. - 462, [1]
б.<http://elib.kaznu.kz/book/9660>

87я73

Ф 23

Фарабитану [Мәтін] : оқу құралы / [Ж. Алтаев және т. б.; жалпы ред. басқ. Ж. А. Алтаев]; Әл-Фараби атын. ҚазҰУ, Әл-Фараби орталығы. - Алматы : Қазақ университеті, 2019. - 139, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9678>

87

Ф 23

Көшербаев, Қ.

Әбу Насыр әл-Фараби. Қайырымды қала [Мәтін] : 7 томдық жинақ /Т.1 [Халықаралық Абай клубы және т.б.; ред. алқа.: Қ. Көшербаев (төраға), Р. Сейсенбаев (жауапты хатшы), А. Сырғақпаева және т. б.]. - Алматы : Халықаралық Абай клубы, 2019. - 245, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9787>

87

Ф 23

Көшербаев, Қ.

Әбу Насыр әл-Фараби. Философиялық трактаттар [Мәтін] : 7 томдық жинақ /Т.2 [Халықаралық Абай клубы және т.б.; ред. алқа.: Қ. Көшербаев (төраға), Р. Сейсенбаев (жауапты хатшы), А. Сырғақпаева және т. б.]. - Алматы : Халықаралық Абай клубы, 2019. - 223, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/book/9786>

87

Ф 23

Көшербаев, Қ.

Әбу Насыр әл-Фараби. Музыка туралы үлкен кітап. [Мәтін] : 7 томдық жинақ /Т.4 [Халықаралық Абай клубы және т.б.; ред. алқа.: Қ. Көшербаев (төраға), Р. Сейсенбаев (жауапты хатшы), А. Сырғақпаева және т. б.]. - Алматы : Халықаралық Абай клубы, 2019. - 213, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/book/9863>

87

Ф 23

Көшербаев, Қ.

Әбу Насыр әл-Фараби. Ой-сана туралы кітап. [Мәтін] : 7 томдық жинақ /Т.6 [Халықаралық Абай клубы және т.б.; ред. алқа.: Қ. Көшербаев (төраға), Р. Сейсенбаев (жауапты хатшы), А. Сырғақпаева және т. б.]. - Алматы : Халықаралық Абай клубы, 2019. - 252 б. <http://elib.kaznu.kz/book/9864>

87

Ф 23

Көшербаев, Қ.

Әбу Насыр әл-Фараби. Ұстаздың оралуы. [Мәтін] : 7 томдық жинақ /Т.7 [Халықаралық Абай клубы және т.б.; ред. алқа.: Қ. Көшербаев (төраға), Р. Сейсенбаев (жауапты хатшы), А. Сырғақпаева және т. б.]. - Алматы : Халықаралық Абай клубы, 2019. - 278 б. <http://elib.kaznu.kz/book/9865>

Ф 23

Әл-Фарабидің тригонометриялық мұрасы [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / Е. Ы. Бидайбеков [және т. б.]; ҚР Білім және ғылым м-гі, Абай атын. ҚазҰПУ. - Алматы : Абай атын. ҚазҰПУ, 2016. - 164, [2] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9944>

22.151

Ф 23

Әл-Фарабидің геометриялық мұрасы заманауи білім беруде [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / Е. Ы. Бидайбеков [және т. б.]; ҚР Білім және ғылым м-гі, Абай атын. ҚазҰПУ. - Алматы : Абай атын. ҚазҰПУ, 2015. - 246 б.<http://elib.kaznu.kz/book/9945>

72

Ф23

Әл-Фарабидің арифметикасы, алгебрасы мен музыка теориясы қазіргі білім беру жағдайында [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құралы / Е. Ы. Бидайбеков [және т. б.]; ҚР Білім және ғылым м-гі, Абай атын. ҚазҰПУ. - Алматы : Ұлағат, 2017. - 113, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9947>

Ф 24

Абу Наср аль-Фараби,

Добродетельный город [Текст] : философские трактаты : собрание сочинений в 4-х кн. / Абу Наср аль-Фараби ; идея проекта Р. Сейсенбаева ; отв. ред. и сост. К. Серикбаева ; дар Ж. Алтаева ; Ин-т лит. народов мира, Центр аль-Фараби при КазНУ. - Алматы : RS; Международный клуб Абая, 2014 .
Т. 1. - 500, [4] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1123>

22.151

Ф240 Эл-Фараби

Геометриялық салу есептері (Геометриялық фигуралардың жұмбақтары жайлы рухани айлалы тәсілдер мен табиғи сырлар кітабы) [Электрондық ресурс] : оқу құралы / А. Көбесов [және т. б.]. - Алматы : Абай атын. ҚазҰПУ, 2017. - 155, [1] б.<http://elib.kaznu.kz/book/9946>

85.31

Ф 24

Абу Насыр аль-Фараби,

Книга о музыке [Текст] : философские трактаты : собрание сочинений в 4-х кн. / Абу Насыр аль-Фараби ; идея проекта Р. Сейсенбаева ; отв. ред. и сост. К. Серикбаева ; дар Алтаева, Ж. А. ; Ин-т лит. народов мира и Центр аль-Фараби при КазНУ. - Алматы : RS; Междунар. клуб Абая, 2014 . . - Т. 2. - 507, [1] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1125>

87.3

Ф 24

Абу Наср аль-Фараби,

Книга букв [Текст] : монография / Абу Наср аль-Фараби ; пер., примеч., вводная ст. К. Х. Таджиковой ; дар. А. А. Купчишина; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы : Қазақ университеті, 2005. - 220, [2]с.<http://elib.kaznu.kz/book/1124>

87.3(0)

Ф240 Аль-Фараби.

Социально-этические трактаты [Текст] / Аль-Фараби.; Ред.-сост.А.Х.Касымжанов.- Алматы: Наука, 1978.- 436с. <http://padaread.com/?book=18731&pg=1>

87

Ф 24

Абу Насыр аль-Фараби,

Книга о разуме [Текст] : монография / Абу Насыр аль-Фараби ; идея проекта Р. Сейсенбаева ; отв. ред., сост. К. Серикбаева ; дар. Ж. А. Алтаева; Ин-т лит. народов мира, Междунар. клуб Абая. - Алматы : RS; Междунар. клуб Абая, 2014. - 229, [7] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1126>

87

Ф 24

Абу Насыр аль-Фараби,

Книга об аль-Фараби [Текст] : монография / Абу Насыр аль-Фараби ; идея проекта Р. Сейсенбаева ; отв. ред., сост. К. Серикбаева ; дар. Ж. А. Алтаева; Ин-т лит. народов мира, Междунар. клуб Абая. - Алматы : Международный клуб Абая, 2014. - 253, [7] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1127>

Ф 24

Аль-Фараби и духовное наследие [Текст] : монография / КазГУ им. аль-Фараби; редкол.: К. Нармбаев, А. Дербисалиев, З. Мансуров ; ред.: С. Никанова, З. Башбаева. - Алматы : Кайнар; МП Саржайлау, 1994. - 239, [1] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1131>

Ф 24

Аль-Фараби,

Избранные трактаты [Текст] : научное издание / Аль-Фараби; НАН РК, Ин-т философии. - Алматы : Гылым, 1994. - 445, [3] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1133>

Ф 24

Абу Наср Мухаммад аль-Фараби,

Историко-философские трактаты [Текст] : монография / Абу Наср Мухаммад аль-Фараби; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата : Наука, 1985. - 622, [2] с.<http://elib.kaznu.kz/book/1134>

Ф 24

Аль-Фараби,
Математические трактаты [Текст] : монография / Аль-Фараби ; дар. Г. Т. Сраиловой. - Алма-Ата : Наука, 1972. - 321, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1137>

Ф 24

Аль-Фараби,
Научное творчество [Текст] : сборник статей / Аль-Фараби ; отв. ред. Б. Г. Гафуров; АН СССР, Институт востоковедения. - М. : Наука, 1975. - 180, [4] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1138>

Ф 24

Аль-Фараби [Текст] : проблема синтеза культур / КазГУ им. аль-Фараби, Центр "аль-Фараби"; отв. ред. К. М. Атымтаева. - Алматы : Тауар, 1998. - 75, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1140>

Ф 24

Аль-Фараби,
Социально-этические трактаты [Текст] : монография / Аль-Фараби ; дар. Н. Х. Суюншалиева; АН КазССР, Ин-т философии и права. - Алма-Ата : Наука, 1973. - 398, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1141>

Ф 24

Аль-Фараби,
Трактаты о музыке и поэзии [Текст] : монография / Аль-Фараби ; дар. Г. Т. Сраиловой; АН РК, Ин-т философии. - Алма-Ата : Гылым, 1992. - 451, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1142>

Ф 24

Аль-Фараби и развитие восточной философии [Текст] : монография / [А. Н. Нысанбаев и др.]. - Астана : Елорда, 2005. - 316, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9664>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 1 : **Добродетельный город.** - 237, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9855>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 2 : **Философские трактаты.** - 206, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9861>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 3 : **Социально-этические трактаты.** - 307, [3] с. <http://elib.kaznu.kz/book/9857>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 4 : **Большая книга о музыке.** - 319 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9859>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 5 : **Естественно-научные трактаты.** - 357 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9860>

87

Ф 24

Кушербаев, К.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 6 : **Книга букв.** - 311 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9856>

87.3

Ф240 **Әл-Фараби.**

Философиялық трактаттар [Текст] / Әл-Фараби.- Алматы: Ғылым, 1973.- 410б.- (Қазақ ССР Ғылым академиясы). 1экз. <http://elib.kaznu.kz/book/1163>

Ф 24

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : в 7 т. / [Междунар. клуб Абая и др.; редкол.: К. Кушербаев (пред.), Р. Сейсенбаев (отв. секретарь), А. Сыргакбаева и др.]. - Алматы : Междунар. клуб Абая, 2019.
Т. 7 : **Книга о разуме.** - 206 с. <http://elib.kaznu.kz/book/9866>

Ф 56

Философия Абу Насра аль-Фараби [Текст] : монография / М-во науки-АН РК, Ин-т философии; отв. ред. М. С. Бурабаев. - Алматы : Ақыл кітабы, 1998. - 207, [1] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1196>

F24

Fakhry, M.

Al-Farabi, founder of Islamic Neoplatonism [Text] : his life, works and influence / M. Fakhry ; gift E. B. Zhatkanbaeva. - Oxford : Oneworld, 2002. - 168, [1] p. <http://elib.kaznu.kz/book/1116>

F24

Alfarabi [Electronic resource] : philosophy of Plato and Aristotle / translated, with an introduction M. Mahdi. - Revised ed. - New York : Cornell University Press, 2001. - 158, [1] p. <http://elib.kaznu.kz/book/1117>

F24

Abu Nasr al-Farabi

The Book of Mind [Text] : monograph / Abu Nasr al-Farabi ; project idea R. Seisenbayev ; editorial board Zh. Altayev [et al.] ; gift Zh. Altayev ; The World Literature Institute under Al-Farabi Kazakh National University, Abai Club International, KazNU al-Farabi Centre. - Almaty : Abai Club International, 2014. - 109, [3] p. <http://elib.kaznu.kz/book/1115>

F24

Fârâbî

Himlerin Sayimi [Elektronik kaynak] : İhsâu'l-Ulûm / Fârâbî ; arapça'dan çeviri, önsöz A. Arslan. - Ankara : DIVAN KİTAP, 2011. - 112 s. <http://elib.kaznu.kz/book/1120>

F24

Farabî'den Seçme Metinler [Metin] : koleksiyon / [Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı Yayinlari] ; ed. E. Okumuş. - Eskişehir : Ülkü Ofset, 2014. - 144 s. <http://elib.kaznu.kz/book/9653>

F24

Al-Farabi, Abu Nasr

The Book of Mind [Text] : collection / A. N. Al-Farabi ; [Abai International Club et al.]. - Almaty : Abai International Club, 2019. - 238 p. <http://elib.kaznu.kz/book/9785>

X 15

Хайруллаев, М.

Абу Наср аль-Фараби [Текст] : 873-950 / М. М. Хайруллаев; АН СССР. - М. : Наука, 1982. - 301, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1197>

X 15

Хайруллаев, М. М.

Мировоззрение Фараби и его значение в истории философии [Текст] : монография / М. М. Хайруллаев ; дар. П. М. Уразаева; АН Узбекской ССР, Ин-т философии и права. - Ташкент : Фан, 1967. - 354, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1198>

X 15

Хайруллаев, М.

Фараби и его философские взгляды [Текст] : монография / М. М. Хайруллаев ; дар. Н. Х. Суюншалиева. - М. : Знание, 1975. - 30, [2] с. <http://elib.kaznu.kz/book/1199>

X15 **Хайруллаев, М.М.**

Фараби - крупнейший мыслитель средневековья [Электронный ресурс]: к 100-летию со дня рождения Абу Насра Фараби / М.М. Хайруллаев.- 28, 8 МБ.- Ташкент: ФАН, 1973.- 100с. http://lib.tarsu.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Khayrullaev_Farabi.pdf

Мақалалар

Алтаев, Ж.

Әл-Фарабидің рухани әлемі [Мәтін] / Ж. Алтаев // Қазақ әдебиеті: Қазақстан Республикасының әдебиет, мәдениет және өнер газеті.- 2015.- №44-45.- Б.9. <https://qazaqadebiyeti.kz/2664/1-farabidi-ruhani-lemi>

Алтаев, Ж.

Әл-Фараби және Шоқай. [Мәтін] / Ж. Алтаев // Ана тілі Ұлт газеті.- 2019. <http://anatili.kazgazeta.kz/?p=52398>

Ахметов, М.

Әл-Фарабиді ұлықтаған ұлағатты ғалым. [Мәтін] / М. Ахметов // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=9399>

Әбдіраман, Ш.

Абайдағы Әл-Фараби тағлымы. [Мәтін] / Ш. Әбдіраман // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2012. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=1066>

Әліқожа, Б.

Әл-Фараби трактаттарындағы түр мен категориясы. [Мәтін] / Б. Әліқожа // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2014. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=3034>

Әлмашұлы, Ж.

Әлемдік ойдың алыбы. [Мәтін] / Ж. Әлмашұлы// Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=10530>

Әлмашұлы, Ж.Ж.

Әбу Насыр - әлемдік тұлға [Мәтін] / Ж.Ж. Әлмашұлы // Айқын.- 2018.- №66(3334).-28 сәуір. <https://pdf.aikyn.kz/egazet/2018/04/66-3334.pdfhttps://pdf.aikyn.kz/egazet/2018/04/66-3334.pdf>

Бейсенбай, Б.

Әл-Фарабидің өмірбаяның жазудағы олықтықтар. [Мәтін] / Б. Бейсенбай // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2013. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=2080>

Бейсенова, Ә.

Әл-Фарабиді Қазақ еліне қайтарған Ақжан Машани/ Ә. Бейсенова // Egemen Qazaqstan.- 2020.- №44.- Б.9. <https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/03/04.03.20.pdf>

Дербісәлі, Ә.

Отырар мен Сайрамның саңлақтары/ Ә. Дербісәлі // Egemen Qazaqstan:- 2020.- №9.-Б.6. <https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/01/15.01.20.pdf>

Дербісәлі, Ә.

Әлем ғалымдары Әбу Насыр Әл-Фарабидің тегі мен туған жылы және мекені жайлы. [Мәтін] / Ә. Дербісәлі // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=102422>

Дербісәлі, Ә.

«Екінші ұстаз» Әбу Насыр Әл-Фараби еңбектерінің библиографиясы тағы бір жазбамен толықты.
[Мәтін] / М. Ахметов // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=8588>

Дербісәлі, Ә.

Фарабитанудың қайнар бастаулары / Ә. Дербісәлі // Egemen Qazaqstan:- 2020.- №27.-Б.4.
<https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/02/10.02.20.pdf>

Дербісәлі, Ә.

Ұлы даланың ұлағатты тұлғасы/ Ә. Дербісәлі // Egemen Qazaqstan:- 2020.- №22.-Б.5.
<https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/02/03.02.2020.pdf>

Есім,Ғ.

Ғұлама Әбу Насыр әл-Фараби/Ғ. Есім// Egemen Qazaqstan:- 2020.- №25.-Б.5.
<https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/02/06.02.2020.pdf>

Есалы,А.

Қайырымды қаладан – қайырымды қоғамға Алматыда әл-Фарабидің 1150 жылдығы салтанатты түрде ашылды/ А. Есалы // Egemen Qazaqstan:- 2020.- №20.-Б.1-3. <https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/01/30.01.20.pdf>

Исахметұлы, Ж.

Фараби трактаттарындағы білім, тәрбие мәселелері. [Мәтін] / Ж. Исахметұлы // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2013. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=1626>

Каренов, Р.

Қазақ еліне Әл-Фарабиді ашқан ғұлама ғалым. [Мәтін] / Р. Каренов // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2016. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=7177>

Мұқаш, Қ.

Әл-Фарабиден Әлиханға дейінгі... ардақты аталарымыздың ермегі. [Мәтін] / Қ. Мұқаш // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=10258>

Нәжімеденов, Ж.

Әл-Фарабидің «Музыка туралы үлкен кітабындағы» ойлар. [Мәтін] / Б. Нәжімеденов // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=75>

Салқынбаев, М.

Фарабитануға қосылған жаңа еңбек. [Мәтін] / М. Салқынбаев // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2013. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=2155>

Сәрсембин, Ү.

Ұлт зиялысы кім? Болмаса Әбу Насыр Әл-Фарабидің ізгілікті қоғам жөніндегі идеялары. [Мәтін] / Қ. Мұқаш // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2019. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=8566>

Серікқызы,Ә.

«Фараби» әлемін тану/Ә. Серікқызы// Egemen Qazaqstan:- 2020.- №32.-Б.10.
<https://pdf.egemen.kz/pdfs/2020/02/17.02.201.pdf>

Сүлейменов, П.

Әл-Фарабидің қоғамдық философиялық және педагогикалық ғылыми көзқарасы. [Мәтін] / П. Сүлейменов // Ақиқат Ұлттық қоғамдық – саяси журнал.- 2011. <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=237>

